

СПЕЦИАЛНОСТ

ИСТОРИЯ

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН:

БАКАЛАВЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ:

ИСТОРИК

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ:

8 СЕМЕСТЪРА

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ:

РЕДОВНА

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Приемането и обучението на студенти по специалността “История” за образователно-квалификационната степен “бакалавър” с професионална квалификация “историк” се организира и извършва съобразно Закона за висшето образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование и Правилниците на Югозападния университет.

Задължителните дисциплини в учебния план имат за задача да дадат фундаментални знания на студентите в областта на българската, балканската и световната история, отговарящи на съвременните изисквания на историческата наука. Избираемите дисциплини имат за задача да дадат специализираща подготовка в някои актуални направления, свързани с решаването на главните проблеми и задачи на българското общество, да разширят тематичните направления в историята и предоставят на студентите възможност за по-голям избор, съобразно техните интереси. Учебната практика има за цел да формира у студентите необходими професионални умения и новини, чрез практически форми на обучение като археологическата практика, работа в архиви, работа с библиотечен фонд.

Студентите получават знания за основните събития, процеси и явления от историята; научават се да анализират и интерпретират събития от миналото; да правят актуални изводи и обобщения; придобиват основни научно-изследователски умения.

Студентите от специалност “История” участват в извънаудиторни дейности като клубове, конференции, семинари.

Срок на обучение: редовно – 4 години (осем семестъра).

Обучението на студентите историци завършва с държавен изпит (писмен и устен или защита на дипломна работа) след чието успешно полагане придобиват образователно-квалификационна степен “бакалавър”.

Студентите от специалност “История” се подготвят като специалисти за историческите музеи и архиви в страната, както и като специалисти в политическите, научните и културни институти като историци, археолози, етнографи, информатори, историци в средствата за масова информация. Специалистите историци придобиват право да бъдат експерти по история в различните звена на образователната система, както и в системата на архивите и музеите в

страната, специалисти и научни институти. По желание те могат да завършат и модул за получаване на допълнителна квалификация като учители по история.

Завършилите специалност История могат да се реализират като:

- специалисти по история, археология и етнология;
- специалисти в учебни заведения, политически, научни и културни институти;
- архивисти и документалисти в държавната администрация, в държавни и частни архиви;
- консултанти в средствата за масова информация;
- специалисти в библиотеки и библиотечни звена;
- екскурзоводи;
- уредници в музеи и музейни сбирки.

УЧЕБЕН ПЛАН
Специалност: „История” = код 04.31.8.10
(формата е валидна само за web-страницата)

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Въведение в история на историографията	3	Стара история 2 част	6
Стара история 1 част	7	Археология 2 част	5
Тракология	7	Средновековна обща история 1 част	5
Археология - I част	7	Средновековна българска история 1 част	5
Избираема дисциплина 1 (първа група)	3	Избираема дисциплина 3 (втора група)	3
Избираема дисциплина 2 (първа група)	3	Избираема дисциплина 4 (втора група)	3
Спорт		Избираема дисциплина 5 (втора група)	3
		Спорт	
Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират три дисциплини)	
Култура на Древна Гърция	3	Тракия Понтика	3
Лидия – непознатата малоазийска империя		Традиционната морска култура по	
Въведение в историята	3	Българското Черноморие	3
Етнични и религиозни общности в	3	Балканско средновековие	3
Кавказкия регион 19-21 век		Византийският Константинопол	3
Писмена и говорна езикова култура	3	Увод в изкуствознанието и	
	3	музеознание	3
		Нумизматика	3
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Средновековна обща история - 2 част	5	Нова Балканска история 1453-1833	7
Средновековна българска история - 2 част	4	Нова обща история 1 част	6
История на българския народ XV-XVII век	5	Класически език (старогръцки или латински)	3
Архивистика 1 част	4	Английски език	3
Етнология	3	Архивистика 2 част	5
Избираема дисциплина 6 (трета група)	3	Избираема дисциплина 9 (четвърта група)	3
Избираема дисциплина 7 (трета група)	3	Избираема дисциплина 10 (четвърта група)	3
Избираема дисциплина 8 (трета група)	3		
Избираеми дисциплини (студентите избират три дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)	
Култура на Древна Югоизточна Европа	3	История на пола и сексуалността	3
Древна Фригия	3	Политика и историческа памет	3
Пленници и пленничество в Средновековна България	3	Чехословакия 1918-1993	3
Културата на Средновековна България	3	Съвременни политически системи	3
История на Османската империя	3		
Идеята за федерация на Балканите през 19 век	3		
	Общо 30		Общо 30

Трета година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Нова обща история 2 част	5	Най-нова обща история 2 част	6
Нова българска история	5	Най-нова история на България	6
Най-нова обща история 1 част	4	Българско Възраждане	8
Английски език	3	Историческа антропология	4
Съвременна история на Балканите	5	Избираема дисциплина 14 (шеста група)	3
Избираема дисциплина 11 (пета група)	3	Избираема дисциплина 15 (шеста група)	3
Избираема дисциплина 12 (пета група)	3		
Избираема дисциплина 13 (пета група)	3		
Избираеми дисциплини (студентите избират три дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)	
Благотворителност и обществено подпомагане в България 19-20 век	3	Теория на международните отношения	3
История на Добруджа	3	Специфики на развитието на държавите в Латинска Америка през втората половина на 20 век	3
Балкански национализъм	3	Военна история	3
Война и травма: войните на Балканите през 20-ти век	3	Колонизиране на света 15-19 век	3
Социални функции на историята	3		
История на модерния конституционализъм в Западна Европа и САЩ	3		
	Общо 30		Общо 30
Четвърта година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Съвременни тенденции в историографията	6	Практика в библиотеки и музеи	3
История на Византия	6	История на изкуството и музеология	8
Практика в архиви	3	Най-нова история на България (за историци)	3
Дигитални архиви	3	Избираема дисциплина 18 (осма група)	3
Практика по археология	3	Избираема дисциплина 19 (осма група)	3
Нова история на България (за историци)	6	Държавен изпит или дипломна работа	10
Избираема дисциплина 16 (седма група)	3		
Избираема дисциплина 17 (седма група)	3		
Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)	
Микроисторията и историческата наука от 70-те години на 20-ти век до днес	3	Модерна демокрация	3
Първата световна война и модернизацията между двете световни войни	3	Сравнителна история	3
Български национализъм	3	Съпротивата срещу съветската система в Източна Европа	3
История на „македонския въпрос”	3	Япония през 20 век	3
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 4 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 240 КРЕДИТА

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

ВЪВЕДЕНИЕ В ИСТОРИЯ НА ИСТОРИОГРАФИЯТА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Жана Пенчева

Анотация:

През последните няколко десетилетия историята на историографията по-необходимост заема ключово място в учебния план на множество исторически департаменти. Този лекционен курс по “Въведение в историята на историографията” е основен и единствен, който дава познания на студентите за развитието на историята след появата ѝ като модерна професионална дисциплина. Курсът не е “философия на историята”, а “история на историографията”. Той е въведение към и продължение на кратките историографски прегледи правени по отделни дисциплини от учебния план. Целта е студентите да добият познания за смисъла на самото понятие “историография”; за развитието на историята като изследователска дисциплина, на нейния обект, методи на изследване, изворова база, изследователски подходи, промяната в разбиранията за историческия извор, техники на описание и т.н. Чрез този курс студентите ще бъдат поставени и пред проблеми като - какво историците правят и как те мислят; какво включва историческото “познание”; как политическия и интелектуален контекст влияе на историческото изследване и описание; представите за понятия като познание, разбиране, въображение, обяснение, анализ, наратив; разбирането за това как историята като дисциплина моделира себе си. Заедно с това курсът се концентрира върху школи, кръгове, автори и изследвания, които са представителни за важните тенденции от развитието на историята като научна дисциплина. В него ще заемат място проблеми като професионализацията на историографията и концентрирането ѝ в университетите; възгледите за методологията на изследването и възможността за “обективно познание”; за връзката между изследващия историк и отминалата реалност; основни промени в мисленето и в практикуването на историците; промените във формите на историческо изследване и историческо описание; спецификите на историческия наратив и историческия дискурс; промяната в концепциите за историческото време и т.н.

Съдържание на учебната дисциплина:

Историческото познание от Херодот до Просвещението; появата на историята като професионална дисциплина; Романтизмът в историографията през 19 в.; Класическият историзъм Европа и света; Кризата на класическия историзъм; “Прогресивните историци” в САЩ; школата „Анали“ във Франция; марксисткият подход историографията на Великобритания след края на Втората световна война; германската социална история от 60-те години насам; “Новата социална история” в САЩ от 50-те до 70-те; постмодерната теория на историята; посмодернизмът и различни исторически школи и тенденции; интелектуална история; новата социална история; последни тенденции в марксистката историография; новата културна история; История на пола (gender history); история на

сексуалността; От „езиков обрат“ към „исторически обрат“ в социалните науки и хуманитаризма; историографията в страните на бившия съветски блок, общ преглед на тенденциите в българската историография; Последни тенденции в българската историография

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите и отговарят писмено на въпрос.

СТАРА ИСТОРИЯ I и II част

ECTS кредити за I част: 7.0

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: I

ECTS кредити за II част: 6.0

Форма за проверка на знанията: Изпит

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „История“, Правно-исторически факултет

Лектор:

Доц. д-р Иво Топалилов, катедра „История“

доц. д-р Александър Порталски, катедра „История“

E-mail: portalsky@abv.bg

Седмичен хорариум: 3л+0су

Вид на изпита: текуща оценка

Седмичен хорариум: 3л+1су

Вид на изпита: писмен

Анотация

Историята на Стария свят започва с появата на първите писмени паметници, започва с първото себеосъзнаване и духовно съизмерване и самоизмерване на Човека. Тя се възстановява, преди всичко, въз основа на писмени, но също така и на археологически извори.

Основната цел на курса лекции е студентите да се запознаят с първите в света цивилизации, като едновременно с това започнат да добиват историческо мислене за критична оценка и самооценка на околния и собствения свят и поведение, както в древността, така и днес.

Другата важна цел е студентите да научат, че техните (нашите) оценъчни категории имат свое начало, което се корени в Историята на Стария свят, че човешката цивилизация не се развива само и толкова по права и възходяща линия, а се развива с много и преди всичко интелектуални (а не само материални) натрупвания, които се реализират чрез пулсации в определени исторически моменти. Тези пулсации се представят от древните цивилизации.

Съдържание на учебната програма

Курсът лекции обхваща най-древните цивилизации на Земята, развивали се от края на IV/началото на III хил.пр.Хр. до средата на I хил. след Хр. в Североизточна Африка, Западна/Предна Азия (Месопотамия, Иранското плато, Същинското Източно Средиземноморие – Леванта, Мала Азия) и Европа (Балканския и Апенинския полуострови). По тези обширни земи се представят, преди всичко, Египетската, Шумерската, Шумеро-Акадската, Вавилонската, Асирийската, Персийската, Хититската, Минойската, Ахейската, Старогръцката, Етруската и Римската цивилизации. Тези цивилизации формират многолико, но единно историко-културно пространство и себеусъвършенстващо се обществено устройство и битие.

Особено важно за човешката история е преминаването на обществата от докласови към раннокласови отношения през IV-II хил.пр.Хр. Това е времето, когато се създават най-старите държавни организации

в света, време, с което започва и назоваването им като цивилизации. Тук става дума за Египет, Месопотамия, Минойския Крит, Хититската държава и Ахейска Гърция.

Разцветът на древните общества през I хил.пр.Хр. налага развити класови робовладелски отношения. Това е епоха на максимално духовно развитие и на общочовешки културни постижения, свързани с утвърждаване на ценности, достигнали своя връх в класическа Елада и развили се сетне през елинистическата и римската епоха. Именно тези общочовешки постижения и ценностната система от античността са в основата на общоевропейската цивилизация, продължила своето развитие през Средновековието, Ренесанса и до наши дни, включително.

Упадъкът и залезът на древните общества през първата половина на I хил. сл.Хр., най-добре представено от Римската империя, е период, през който се наблюдава изчерпване на античните обществени отношения, наблюдава се търсене и намиране на обществата на нови (феодални) отношения за по-успешното им преобразуване и за включването на нови народи от “периферията” на античната цивилизация. С това тези нови народи реално стават творци на собствената си и на световната история, разширява се периметърът на историята.

Технология на обучението и оценяване

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез оценяване на курсови задачи по съответната точкова система.

Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

ТРАКОЛОГИЯ

ECTS кредити: 7.0

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектор:

доц. д-р Александър Порталски, катедра „История”

E-mail: portalsky@abv.bg

Седмичен хорариум: 3л+2су

Вид на изпита: писмен

Анотация

Тракологията е комплексна междудисциплинна наука, която изследва Историята на Тракия и траките в Древността. Нейните извори са писмени, археологически, лингвистични (данни на ономастиката) и живата старина, запазена в традиционната народна култура. В курса лекции Историята на Тракия и траките се представя като неразделна част от Старата история на Югоизточна Европа и Мала Азия. Не напразно в представата на древните името Тракия е най-старата Европа. Тракия – и свързаните с нея Елада и Македония – са началото на Европа.

Тракийското общество и сходните нему, както от Древния Изток, така и от Ахейска Гърция и от Рим през Царския период, се оказват правило в развитието на древните общества. Елада и Рим, само в определени периоди от античната си история, са изключения от това правило. Ето защо, курсът лекции История на Тракия и траките представя общество, различно от класическото робовладелско, каквито са тези в Елада и Рим, но само през античността.

Така, могат да се видят сходствата на Историята на Тракия и траките с останалата част от обществата от Историята на Стария свят. Да се разбере, че първата е неразделна част от втората, а не просто нейна

периферия. Могат да се видят спецификите в характеристиката на Историята на Тракия и траките, които са в основата и са част от нашата българска културна история.

Очевидно, Историята на Тракия и траките не представя само и толкова затворена самобитна култура, колкото че тази култура се развива чрез взаимодействия и взаимовлияния с близки и по-далечни цивилизации и култури, чрез контактните зони, както по вода, така и по суша.

Особено важно е, че науката тракология и нейният обект Историята на Тракия и траките се явяват съществен дял от световната културно-историческа наука индоевропеистика.

Съдържание на учебната програма

Историята на Тракия и траките има своето генезисно начало в епохата на неолита (VII-VI хил.пр.Хр.). Тогава се полагат основите на стопанско-културния и социално-поведенчески стереотип на населението в Югоизточна Европа, характеризиращ го за цели хилядолетия напред. Следващият етап в генезиса е епохата на халколита (V)IV хил.пр.Хр., когато в обществото се появяват първите съсловнокласови отношения. През тази епоха обществото в Тракия създава и първите протописмени паметници, съответстващи на и проявяващи тези държавностни отношения. Най-ранната форма на държавност в Тракия, която е подобна и е типологически сходна с номовете в Египет и патесиатите в Месопотамия, както и ранните писмени паметници като проявление на тази държавност, дават основание да се приеме, че с Късния халколит започва Старата история на Тракия. Особено важни в генезиса на Тракийската история и култура са Ранната и Средната бронзова епоха (III- средата на II хил.пр.Хр.). През това хилядолетие и половина, макар, че археологическият облик на културата в Тракия външно се различава от предходния период, то по своето съдържание отношенията в прототракийското общество остават типологически същите – отношения на съсловнокласови държавни организации. По това време, в Египет и Месопотамия на политическата сцена се формират и действат раннокласови държави, включващи в себе си по-старите съсловнокласови държавностни формации, сравними с тези в Тракия.

Началото на Историята на траките се открива в писмени извори след началото и към средата на II хил.пр.Хр. По това време траките се разполагат както в Югоизточна Европа, така и в Северозападна/Западна Мала Азия. При това, те се оказват основна част от една по-голяма палоебалкано-западномалоазийска индоевропейска общност. Върховата външнополитическа изява, чрез която траките от двете страни на Мраморно море и Хелеспонта се вписват особено ярко в Старата история на региона е Троянската война, водена от Ахейско-гръцкия съюз срещу Трояно-тракийския съюз през XIII в.пр.Хр.

Историята на траките през I хил.пр.Хр., особено от VI в.пр.Хр. насетне представя едно раннокласово общество, най-добре изявено от *Одриската държава*. Нейната същност съответства на раннокласовата същност на могъщата Персийска държава от същото време. Одриската раннокласова държава се включва и проявява най-активно в античната история на региона през V-IV в.пр.Хр., когато първа успешно започва да налага ранноелинистически тенденции в Югоизточна Европа.

През елинистическата епоха (края на IV – края на I в.пр.Хр). *траките* от Югоизточна Европа и Северозападна Мала Азия са част от глобалния свят на елинизма. Най-изявени представители, в това отношение са: в Мала Азия - Витинското царство, а в Югоизточна Европа – Одриското и Гетското царства.

Римската епоха (I-V в.) ликвидира окончателно тракийските държави, като последна в ЮИ Европа, в началото на II в., от историческата сцена слиза Дакийската държава. Организиранни са постепенно римските провинции (Долна и Горна) Мизия, Тракия и Дакия. Траки живеят и в източната половина на по-старата провинция Македония.

Елинизацията и романизацията на траките през античността е процес, който обхваща предимно градовете. Масата от населението, организирано по общини, живее в селата, където се запазва жива традиционната народна култура. Именно чрез традиционната народна култура се представя съхранен и обогатен древният хилядолетен стопанско-културен и социално-поведенчески стереотип, който ще бъде наследен и от новодошлото славянско и българско население, за да се запази през

Християнството, жив и до нашето съвремие в източната половина на Балканския полуостров – от Карпатите до Егейско море, включително.

Технология на обучението и оценяване

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез оценяване на курсови задачи по съответната точкова система.

Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

АРХЕОЛОГИЯ I и II част

ECTS кредити: 7.0

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: текущ контрол

Семестър: I

ECTS кредити: 5.0

Форма на проверка на знанията: изпит

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „История“

Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Алексей Гоцев, катедра „История“

E-mail: alexaim@abv.bg

доц. д-р Мирослава Стоилова Георгиева, катедра „История“

E-mail: m_georgieva@swu.bg

Седмичен хорариум: 3л+0су

Вид на изпита: текуща оценка

Седмичен хорариум: 3л+1су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Настоящата учебна програма включва три модула „Обща археология“, „Класическа археология“ и „Археология на България“. Първият модул запознава студентите с общите теоретични въпроси, които определят спецификата на археологията като самостоятелна научна дисциплина, вторият – с археологическото наследство на Древна Гърция и Древен Рим, а третият – с въпросите, свързани с археологията на българските земи от праисторията до средните векове. Представят се характерните черти на културата през отделните епохи и области и най-забележителните обекти и паметници в тях. Студентите се запознават с най-новите проучвания и открития и научни концепции и интерпретации. Отделено е внимание на въпросите, свързани с опазването, популяризирането и управлението на археологическото културно наследство в Европа и България и на проблемите и перспективите, които стоят пред него. Семинарните занятия дискутират проблеми, свързани с по-важни групи от паметници или отделни артефакти, които не могат да бъдат обхванати в лекционния материал, а също придобиването на умения за разпознаване на археологически материали и находки от различни епохи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Археологията като наука, възникване и развитие; Палеолит (старокаменна епоха) и мезолит (среднокаменна епоха); Неолит (новокаменна епоха); Халколит (каменно-медна) и бронзова епоха; Егейският свят през бронзовата епоха. Цикладска, минойска, еладска култура; Желязна епоха; Култура на Древна Гърция през архаичната, класическата и елинистическата епоха; Древногръцка архитектура; Древногръцка скулптура; Древногръцка керамика и вазопис; Култура на Древен Рим; Рим – организация на градския живот; Римско изкуство; Поява и развитие на археологията в България;

Държавна политика и нормативна уредба по въпросите на културното наследство в България от Освобождението до днес; Палеолит и мезолит в българските земи; Неолит и халколит в българските земи; Бронзова епоха в българските земи; Тракийската култура през ранножелязната епоха; Тракийската култура през късножелязната епоха; Тракийска гробна архитектура и монументална живопис; Изделия на торевтиката в Древна Тракия; Тракия под римска власт (I–IV век); Паметници на античното изкуство в Мизия и Тракия (I–IV век).

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс и семинарни упражнения. Преподаването е базирано върху традиционната лекционна практика на хуманитарното образование в България в комбинация със съвременните интерактивни методи на обучение – широко използване на мултимедийни форми (репродукции, презентации, филми) и пряко ангажиране на студентите в учебния процес. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез курсови задачи, контролни работи и тестове по съответната точкова система. Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

СРЕДНОВЕКОВНА ОБЩА ИСТОРИЯ I и II част

ECTS кредити за I част: 5.0

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: II

ECTS кредити за II част: 5.0

Форма за проверка на знанията: Изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Никола Дюлгерев, катедра:

„История”

Седмичен хорариум: 3л+0су

Вид на изпита: текуща оценка

Седмичен хорариум: 3л+1су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът изгражда представа за сходното и различното в историческия път, по който са вървели съвременните народи, населяващи Европа. Търси общите особености в тяхното държавно и политическо развитие – от началото на съществуването на варварските държави на територията на Западното Средиземноморие и Европа, до появата на предмодерните държави. Приоритет на лекционния курс е периодът на зрялото средновековие – XIV-XV в., когато вече са изградени повечето от съвременните държави и когато започват процесите на модернизация в сферата на търговията, икономиката и културата. В обхвата на целия курс се акцентира върху явления и процеси, които се включват в рамките на общоевропейската история като: Кръстоносните походи, търговията на италианските градове-републики, Ренесансът и др.

Забележка: Курсът не обхваща историята на Изтока (Индия, Китай); Северна Европа (Норвегия, Швеция), Русия и Полша.

Целта на курса лекции и семинарни упражнения по дисциплината „Средновековна Обща история” е студентите-историци да получат фундаментални знания върху основното съдържание на средновековната епоха. Сред приоритетните задачи, които си поставя курса са: формиране основни познания за Средновековието; изграждане базови познания за същността на европейския обществен модел през Средновековието (VI-XVI в.); развитие на начална ориентация за работа с исторически и

старопечатни текстове, както и с извори на различни европейски езици; подготовка на студентите за занимания със следващите периоди от историята. Курсът надгражда историческите представи на студентите, получени по дисциплината История на стария свят и формира подготвеност за овладяване на по-късния исторически период.

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод в средновековната история; Ранно средновековие V–VII век; Държавата на франките до XII в.; Арабското нашествие в Европа; Германия IX–XII век; Италия и Папството – IX–XII в.; Англия IX–XII в.; Ранносредновековната култура; Кръстоносните походи XI–XII в.; Феодалното общество – характеристика; Четвъртият кръстоносен поход и неговите последици; Градовете в Западна Европа – XI–XIV в.; Англия XIII–XIV в.; Франция XIII–XIV в.; Италия и Папството – XIII–XV в.; Централноевропейският регион XIII–XV в.; „Свещената империя” (Германия XIII–XV в.); Рицарски ордени, монашески ордени. Ересите; Испания и Португалия. Великите географски открития; Култура на средновековието - XIII–XV в.; Римската църква в Късното Средновековие; Ренесансът; Кризата на Късното Средновековие; Търговски, културни и политически връзки на европейския и средиземноморския свят.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда под формата на лекции и семинарни упражнения. Формата на проверка и оценяване е чрез тестове, реферати, изпит.

Всички оценявания се базират на писмени работи, съхраняващи се за срока определен от Правилника за образователните дейности. Те подлежат на контрол от съответните органи.

СРЕДНОВЕКОВНА БЪЛГАРСКА ИСТОРИЯ

ECTS кредити за I част: 5.0

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: II

ECTS кредити за II част: 4.0

Форма за проверка на знанията: Изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

гл. ас. д-р Янко Христов, катедра „История”

Седмичен хорариум: 3л+0су

Вид на изпита: текуща оценка

Седмичен хорариум: 3л+1су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната програма запознава студентите с историята на българското Средновековие. Обучението по дисциплината е разделено в две части, съответно в два семестъра, като се разглеждат съответно периодът на Ранното Средновековие (VII–XII век) и времето на Второто българско царство (кр. XII–XIV век). Целта е да се създаде основна база от знания за политическите структури, социалния живот и културните постижения на българите през тази епоха. Изгражда се представа за мястото на България в системата на Византийската православна общност. Приоритет на лекционния курс е периодът XIII–XIV в., когато в българската история и култура се появяват множество значими личности и произведения на литературата и изкуството. Особено внимание се обръща на изворите за българската история – собствени и чужди. В обхвата на целия курс се акцентира върху различните сфери на историческото знание: политическа история, история на културата и икономическа история. На студентите се представят най-важните изследвания на класическите автори от областта на

българистиката, запознават се с основните теории и изследователски методи, както и с последните постижения на историческата наука. Семинарните занятия предлагат специална подготовка и изграждане на умения за разчитане и коментар на най-важните писмени и веществени извори; умения за аналитично мислене и самостоятелно писмено изложение от страна на студентите по специално подбрани теми

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод в българското средновековие; Предисторията – Кубратова Велика България; Заселването – славяните и прабългарите на Балканите; България до покръстването: езическите ханове – Аспарух, Тервел и неговите наследници; България през първата половина на IX в. Управлението на хан Крум и неговите наследници; Култура на езическа България; Покръстването на България и дипломатията на княз Борис. Симеон Велики; „Златният век” на България. Кирил и Методий и техните ученици в България; Краят на Първото царство; Периодът 11-12 век – византийска власт над българските земи; Култура и общество на ранносредновековна България; Началото на Втората българска държава. Първите Асеневци – Иван Асен, Теодор-Петър; Калоян и Борил. Четвъртият кръстоносен поход и неговите последици; Иван Асен II и неговите наследници – разцвет на средновековната българска държава и култура; Политическа криза в края на XIII в; Тертеровци – стабилизация на държавата в началото на XIV в.; Последната голяма фигура – Иван Александър. Шишмановци и разделението на територията; Видинска България при Иван Срацимир; Добруджанското княжество: Добротица и Иванко; Княжеството на Драгаша в Македония; Икономика и търговия по българските земи; Историческа памет и историческите произведения от времето на Средновековието; Култура на Втората българска държава.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда под формата на лекции и семинарни упражнения. Формата на проверка и оценяване е чрез тестове, реферати, изпит. Всички оценявания се базират на писмени работи, съхраняващи се за срока определен от Правилника за образователните дейности. Окончателната оценка се формира въз основа на текущия контрол и оценката от изпита (в съотношение 1:1).

ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОД 15-17 ВЕК

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 3л+1у

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Жана Пенчева

Анотация:

Настоящата учебна програма запознава студентите по специалност с първите векове от османското владичество по българските земи /XV-XVII в./ и техния цялостен обществен, стопански, културно-религиозен живот. В лекционния курс се засягат въпросите за османското завоевание на българските земи и неговите последици, отражението на османската политическа система върху ежедневието на българите, ислямизационните процеси и техните резултати, традициите в стопанското производство и специфичните аграрни отношения, състоянието на православната църква и свързания със нея обреден, каноничен и семеен живот, антиосманската съпротива, българския духовен живот през XV-XVII в. По време на семинарните упражнения основен елемент

в подготовката и учебната дейност е работата с историческите извори. Студентите придобиват навици за тяхното анализиране и правилен прочит. Получават цялостна представа за постиженията на историографията по проблемите на българското минало през посочения период.

Съдържание на учебната дисциплина:

Характеристика на изследванията по история на българския народ в ранните векове на османското владичество; Налагане на османската власт и механизмите на нейното управление в българските земи през XV-XVII в.; Развитие на икономическия живот в българското село през XV-XVII в.; Аграрните отношения и измененията в тимарската система; Градът като административен и търговски център; Антиосманската съпротива на българския народ през XV-XVII в.; Демографското и етнорелигиозно развитие на българите; Българската култура през XV-XVII в.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс и семинарни упражнения. По време на обучението студентите подготвят 1 мултимедийна презентация по темите от лекциите, която представят на семинарните упражнения. В деня на изпита студентите писмено разработват един въпрос от конспекта.

АРХИВИСТИКА I и II част

ECTS кредити за I част: 4.0

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: III

ECTS кредити за II част: 5.0

Форма за проверка на знанията: Изпит

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Нурие Муратова, катедра „История“

Седмичен хорариум: 2л+1сy

Вид на изпита: текуща оценка

Седмичен хорариум: 2л+0сy

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Еволюционният път на формиране и развитие на архивите в света, периодизацията на историята на архивите, разкриването на типовете архиви и различните архивни модели са тематични акценти в изучаването на историческото развитие на архивите и формиралите се комплекси от документи в тях от древността до съвременното информационно общество. В контекста на историята на чуждестранните архиви се проследяват етапите и политиките при изграждането на националната архивна система в България. В сравнителен план се определят спецификите на класическата и компютърната архивистика. Студентите усвояват умения за работа с електронни документи и архиви и се запознават с основните технологии, използвани в компютърната архивистика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният материал е разпределен в два модула. Първи модул – История на архивите. Втори модул – Етапи на изграждането и функционирането на националната архивна система. Практическите упражнения включват работа с архивни справочници – инвентарни описи, каталози, пътеводители и прегледи и целят да подпомогнат студентите при издирването на архивни извори по определени теми. Проследява се еволюцията на писмените документи и употребата на различни носители на информация на съответните етапи в развитието на обществото. Студентите се запознават с историческото развитие на архивите в света - от възникването на първите архивни сбирки и архивите в

древността до съвременността. В отделни тематични кръгове и в сравнителен план се разглеждат централизираните и нецентрализираните архивни модели; архивното законодателство; професионалното образование, както и проявите на международната общност на сътрудничество между архивите. Специално внимание се отделя на опитите за унифициране на правилата за архивно описание в международните стандарти, както и на европейските норми за достъп до архивите.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни нагледни и интерактивни учебни материали (кинодокументи, фотоизвори в електронна форма и в традиционен вариант), които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението, студентите са оценявани текущо, както в областта на теоретичната им подготовка, така и по отношение уменията им за издирване и работа с архивни извори и с архивни справочници в чуждестранните архиви (чрез традиционни форми и публикувани в интернет справочници и архивни документи).

ЕТНОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на оценяване: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Катедра „Етнология и балканистика”, Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Илия Недин, катедра „Етнология и балканистика”

E-mail: i_nedin@swu.bg

Анотация:

Курсът изгражда познание върху основния проблемен кръг на етнологичното познание, основните концепти и аналитични подходи в етнологията. Курсът започва с кратко проследяване на идеите в етнологията и историята на етнологията/антропологията като самостоятелна научна дисциплина. Следващите лекции са фокусирани върху общностните форми на живот, формирането на общности, типология на общностните връзки, конструирането на общностни идентичности и спецификата на различни общности – етнически, религиозни, езикови, родствени и др., както и връзката им със социеталните структури. Друг основен кръг от теми е свързан с културния базис за формиране на общностни идентичности – език, религия, мит, ритуал, облекло, хранене, медицина и пр. Акцентът е върху етнизма и етносът като общност, както и върху основните теории за етноса и нацията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основното съдържание включва основни идеи от антропологичен и етнологичен характер през донаучния период и водещите теоретични направления в историята на етнологията/антропологията: еволюционизъм, дифузионизъм, релативизъм и исторически партикуларизъм, функционализъм, структурен функционализъм, структурализъм, интерпретативизъм, постмодернизъм. Съдържанието по-нататък следва разграничението „общност – общество”, типология на общностните връзки, теории за етноса, типология на етническите общности, етнос и религия, етнос и държавност, етнос и език, теории за нациите; системи на родство, брак и семейство, мит и митология, митичен текст и култура, шаманизъм, магия, ритуал, жизнен цикъл и жизнен път, ритуали на преход; социално-антропологичен

минимум: етнология на храненето, етнология на облеклото, етномедицина; човешкото тяло като етнологички проблем, пол и джандър; етнология на пространството; история и етнология.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост с обща продължителност 30 часа се осъществява под формата на лекции (2 часа седмично). Лекционният курс е организиран в 15 основни теми, свързани с основните проблеми на етнологията. Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит във вид на реферат, който може да бъде поведено кратко теренно изследване или по теоретичен проблем, въз основа на конспект, предварително обявен от преподавателя. Окончателната оценка се формира въз основа на текущия контрол и оценката от изпита (в съотношение 1:1).

НОВА БАЛКАНСКА ИСТОРИЯ 1453-1821

ECTS кредити: 7.0

Седмичен хорариум: 3л+1су

Език на преподаване: български

Форма на оценяване: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Снежана

Димитрова E-mail:

s.dimitrova@swu.bg

Анотация:

Учебната програма на дисциплината *Нова Балканска история 1453-1821* се състои от няколко тематични модула, които обхващат базисното емпирично и теоретично съдържание на балканската история за периода. Целта е да се запознаят студентите със съвременните научни парадигми и публични дебати, чийто залог е начинът, по който изучаваме миналото и отговаряме на предизвикателствата на настоящето. Културно-антропологическата-историческа информация се артикулира в петнадесет теми, свързани с двата основни проблемни регистъра на дисциплината: 1) характерът на османското нашествие на Балканите и настъпилите промени в политическото статукво, в социалната структура и икономическия развой на земите, включени в системата на османското управление; 2) зараждането на балканските национални проекти.

Съдържание на учебната дисциплина:

МОДУЛ I (За наследството на Османското завоевание на Балканите: историографски ракурси): Ориентализъм и Балканизъм: дебатът днес (Балканите като метафора). Състояние и проблеми на световната османистика (XIX-XX век). „Двата свята”: Ранна история и установяване на османците в Европа до падането на Константинопол. Градът на Балканите 15-19 век—Балканският град: европейски, ориенталски или градът на междинната зона? Османското изкуство на Балканите. МОДУЛ II (Балканите под Османско управление: власт, елити, общество): Апогеят на империята: 1453-1566. „Класическата“ структура на османското общество (XV-XVI). Османските държавни институции в Югоизточна Европа (XVI – XVII в.). Началото на упадък на Османската империя. Османското общество от XVI – XVIII в. МОДУЛ III (Войни и власт: политическо и идеологическо развитие): Европейско - османски политически отношения (XV – XVII в.). Влахия и Молдова през XV-XVIII в. Балканските провинции на Хабсбургите (XV – XVIII в.). Източен въпрос: Османската империя от Конгреса в Немиров до началото на Танзимата. НОД на Балканите: Фаза А (историко-литературно и фолклорно движение). Фаза Б (поява на политически програми и борци за тяхното осъществяване).

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост е под формата на лекции и семинарни упражнения. В учебните занимания са включени и нови форми на работа със студентите: научни експедиции; сравнителен анализи на документални и игрални филми (релевантни на разглежданата тематика) и участие в студентски конференции (в рамките на извънаудиторната студентска заетост). Окончателната оценка се формира въз основа на текущия контрол и оценката от изпита (в съотношение 1:1).

НОВА ОБЩА ИСТОРИЯ I и II част**ECTS кредити за I част:** 6.0**Език на преподаване:** български**Форма на проверка на знанията:** текуща оценка**Семестър:** IV**ECTS кредити за II част:** 5.0**Форма на проверка на знанията:** изпит**Семестър:** V**Методическо ръководство:**

Катедра: „История”, Правно-исторически Факултет

Лектори:

Доц. д-р Диана Велева Иванова, катедра „История”

E-mail: velevad@swu.bg**Седмичен хорариум:** 3 л + 0 су**Вид на изпита:** текуща оценка**Седмичен хорариум:** 3 л + 1 су**Вид на изпита:** писмен**Анотация:**

Дисциплината изучава историята на света в неговата цялост от края на XV век до края на Първата световна война през 1918 г. В лекционния курс се разглеждат основните характеристики на този период - период на преход от феодализъм към модерно общество. В тази епоха се създава световната икономика, извършва се индустриализация, провежда се научно-техническа и военна революции. Изучава се обществено-политическото развитие на отделните страни и региони. Ударението пада върху надмощието на Европа в областта на теоретичните познания, технологиите, военното дело, политическите идеи и институции, както и на модернизацията на общества в Източна Европа, Азия и Западното полукълбо.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината изучава историята на света в неговата цялост от края на XV век до края на Първата световна война през 1918 г. В лекционния курс се разглеждат основните характеристики на този период - период на преход от феодализъм към модерно общество. В тази епоха се създава световната икономика, извършва се индустриализация, провежда се научно-техническа и военна революции. Изучава се обществено-политическото развитие на отделните страни и региони. Ударението пада върху надмощието на Европа в областта на теоретичните познания, технологиите, военното дело, политическите идеи и институции, както и на модернизацията на общества в Източна Европа, Азия и Западното полукълбо.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез лекционен курс и семинарни упражнения. Семинарните упражнения включват следните компоненти: въвеждане на нова информация, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи – изготвяне на самостоятелни доклади по зададена тема, работа с автентични текстове. Студентите правят две контролни работи всеки семестър. Изискванията за заверка на всеки семестър са редовното посещение на упражненията и показани положителни резултати по време на упражненията и в контролните работи.

НОВА БЪЛГАРСКА ИСТОРИЯ

ECTS кредити: 5.0

Език на преподаване: български

Форма на оценяване: изпит

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Димитър Тюлеков, катедра

МПМО

Седмичен хорариум: 3л+1су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Тази програма се опитва да отиде отвъд едноизмерното и конвенционално представяне на новата българска история. Тя си поставя за цел да предостави на студентите знания отнасящи се както политическата история на периода, така и до една по социално и културно ориентирана история, без да губи усещането за политическата рамка. Споменатият период е твърде добре изследван през последните десет години от различни гледни точки. Целта на курса е да придвижи това ново знание до студентите от бакалавърската степен. Крайната цел е студентите да получат една първоначална ориентация към непроучени и предизвикателни проблеми и изследователски полета като нации и национална идентичност, национална идеология; история на политическата култура, политическа мисъл и социални движения; история на всекидневния живот и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

Търновската конституция и началото на българския следосвобожденски политически живот; режим на пълномощията; политически живот на Източна Румелия и Съединението; Политическата криза 1886-87; Стамболовото управление; политически живот и политически партии в България в края на XIX и началото на XX век; национален въпрос от Освобождението до войните; България през време на войните 1912 – 1918; управление на БЗНС; политически живот и политически организации в България между войните; авторитаризмът в България; националният въпрос между двете световни войни; България по време на Втората световна война; Промаяната на 9 септември 1944 г.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс и семинарни упражнения. Посещението на седмичните занятия е задължително и част от оценката в края. Под внимание се взема и участието в индивидуални консултации, както и активна работа по време на семестъра. Провеждат се и контролни работи и тестове. Изнасят се и кратки реферати, които също участват в крайното формиране на оценката. Накрая се провежда и окончателен тест за допускане до писмен изпит, както и писмен изпит.

НАЙ-НОВА ОБЩА ИСТОРИЯ I и II част

ECTS кредити за I част: 4.0

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: текущ контрол

Семестър: V

ECTS кредити за II част: 6.0

Форма за проверка на знанията: Изпит

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: текуща оценка

Седмичен хорариум: 3л+1су

Вид на изпита: писмен

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Диана Велева Иванова, катедра „История”

Е-mail: velevad@swu.bg

Анотация:

Курсът разглежда основните тенденции и закономерности в развитието на цивилизацията на XX век. Времето между двете световни войни е посветено на политическото, социално и обществено развитие на водещите в цивилизационното развитие държави: САЩ, Великобритания, Франция, Германия, Русия. Втората световна война се разглежда в общоприетите ѝ три етапа на развитие. Проследява се ролята на Студената война за международните отношения през втората половина на XX век, разкрива се същността на блоковото разделение на света след 1945 г., развитието на водещите в световен мащаб държави; студентите се запознават с кризите в привидно монолитния Източен блок и с неговото разпадане, както и с изграждането на ЕС.

Съдържание на учебната дисциплина:

Международните отношения между двете световни войни; Големите индустриални държави между двете световни войни; Русия и СССР в периода 1917-1939 г.; Победеният победител – Италия между двете световни войни; Германия между двете световни войни; Япония и Китай между двете световни войни; Етапи и ход на военните действия по време на Втората световна война; Дипломатията на Антихитлеристката коалиция по време на Втората световна война; Начало на Студената война; Налагането на „народната демокрация” в Източна Европа (1944-1949 г.); Кризите в социалистическия блок; СССР след Втората световна война; САЩ след Втората световна война; Големите европейски държави през втората половина на XX в.; Далекоизточните държави през втората половина на XX век.; Международните отношения след Втората световна война; Рухването на „реалния социализъм” в Източна Европа; Основни етапи на европейската интеграция.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението осъществява чрез лекционен курс и семинарни упражнения. Семинарните упражнения включват следните компоненти: въвеждане на нова информация, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи – изготвяне на самостоятелни доклади по зададена тема, работа с документи. Студентите правят контролна работа всеки семестър. Изискванията за заверка на всеки семестър са редовното посещение на упражненията и показани положителни резултати по време на упражненията и в контролните работи.

СЪВРЕМЕННА ИСТОРИЯ НА БАЛКАНИТЕ 1821 – 2008 г.

ECTS кредити: 5.0

Език на преподаване: български

Форма на оценяване: изпит

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

проф. д-р Снежана Димитрова, катедра

„История” Е-mail: s.dimitrova@swu.bg

Седмичен хорариум: 3л+2су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната програма на дисциплината Съвременна история на Балканите 1833 – 2008г. обхваща няколко тематични модула, чийто обединяващ център е съвременният дебат за нациите и национализмите. Целта е да се запознаят студентите със съвременните научни парадигми и публични дискусии, за да се разкрият ресурсите за *нова* европейска идентичност („Европа отдолу“) в условията на глобализъм и регионални съпротиви. Теоретико-емпиричното съдържание на дисциплината се организира в петнадесет теми, обвързани в три проблемни регистъра: 1) изграждане на националните държави на Балканите; 2) Войните: социална мобилизация, икономически и политически радикализъм (19-ти – 20-ти век); 3) Политически режими на Балканите през дългия 19-ти и късия 20-ти век.

Съдържание на учебната дисциплина:

МОДУЛ I (Национализъм и модерна държавност—теоретичен и историографски казус): 1. Модерност и модернизационни дебати: теоретични казуси. 2. Нации и национализъм: теории и практики (домодерност и (пост) модерност на Балканите. 3. Изграждането на държавата на Балканите: модернизация и национализъм (Политически практики). МОДУЛ II (Национализъм и модерна държава—индивид и власт; общество и нация; държава и правителства; елити и класи—исторически казуси.): 1. Реформите в Османската империя. 2. Балканските държави (Гърция; Сърбия; Румъния) 1821 - 1912 г. 3. Черна гора, Босна, Херцеговина и Албания (началото на 19 век до 1914 г.). 4. Балканите по време на войните: 1912 – 1913; 1914 - 1918 г. 5. Балканите между двете световни войни – Югославия, Гърция, Румъния: външнополитически победи и вътрешнополитически кризи. 6. Нова Турция. Кемализмът 1923-1939: Състоялата се национална революция? 7. Балканите и Втората световна война: Хитлеровият «Нов ред», съпротиви и сътрудничество; еврейският въпрос. МОДУЛ III (Балканската съвременност: властта на политическото и идеологическото): 1. Гърция след Втората световна война. 2. Турция след Втората световна война. 3. Румъния след Втората световна война. 4. Създаване, развитие и разпад на втора Югославия (1943-1992). 5. Вардарска Македония след Втората световна война.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции и семинарни упражнения са основна форма на обучение. Нови форми са научни експедиции; сравнителен анализ на документални и игрални филми; участие в студентски конференции. Крайната оценка е резултат от оценките от текущия контрол и изпита (в съотношение 1:1).

НАЙ-НОВА ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРИЯ

ECTS кредити: 6.0

Седмичен хорариум: 3л+1у

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра: „История“, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Димитър Тюлеков, катедра МПМО

Ас. д-р Десислава Георгиева, катедра „История“

Анотация:

Лекционният курс обхваща времето от 1944 до 1989г. и има за цел като въведе студентите в проблематиката на развитието на България по времето на социализма, да ги срещне с множеството дискуссионни проблеми по този период. Специално внимание се обръща на спецификата на изворовата база и работата с периодика, документи и мемоари от този период. Разгледано е

развитието на идеологията на Българската комунистическа партия и идеологизацията на всяка обществена дейност, особеностите на плановото стопанство, ликвидирането на частната собственост, отстраняването на гражданския сектор и централизацията на обществото, както и характеристиките на т. нар. развито социалистическо общество. Лекционният курс въвежда студентите и в актуалните дебати за характеристиката на социализма като “тоталитарно” или “авторитарно” управление, както и за неговата вътрешна периодизация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Извори и историография за най-новата българска история. Установяване на властта на Отечествения фронт 1944 – 1945г и неговото първо правителство. Политики на репресии: т. нар. “Народен съд”, създаване на ТВО. Отечественият фронт и опозицията 1945 – 1946г. Дейността на Великото народно събрание и политическите борби 1946 – 1947г. Десети пленум на ЦК на БРП/к/ и неговите решения по македонския въпрос. Новата конституция от декември 1947 г. и национализацията на индустриалните предприятия и банките. Петият конгрес на БРП /к/ през 1948 г. и утвърждаване на съветския модел на “късния сталинизъм” в България. Колективизацията на селското стопанство и нейните последици. Априлският пленум на ЦК на БКП 1956г. и въвеждането на новия политически курс на Никита Хрущов. Опити на БКП за реформиране на икономическата система. “Залезът” на социализма през втората половина на осемдесетте години и т. нар. «възродителен процес»..

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс и семинарни занятия. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по теми от лекциите и семинарните занятия.

БЪЛГАРСКО ВЪЗРАЖДАНЕ

ECTS кредити: 8.0

Седмичен хорариум: 3л+2у

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Жана Пенчева

Анотация:

Лекционният курс и семинарите по Българско възраждане научно интерпретират същността и универсалния характер на прехода на българското общество през XVIII - XIX от Средновековието към буржоазния свят, с основните негови тенденции, социално-икономически и идейни характеристики, с духовните му и политически изменения, в контекста на многостранния възрожденски процес с крайните му исторически резултати – изграждането на културно-националната идентичност и възстановяването на българската държава през 1878 г. Очертаната рамка и маркираната обща концепция на курса по Българско възраждане определят в оптимална степен и съдържанието на неговата тематична програма, която включва най-съществените проблеми, явления, събития и аспекти от социално-икономическият, духовният и политическият живот на българите, на борбите им за културна еманципация и национално освобождение, представени както в тяхната естествена взаимовръзка, диалектика и развитие, така и в сложното им взаимодействие с вътрешни и външно-политически фактори; ролята им в

национално-образуващия процес и в реализацията на главния политически въпрос на възрожденската епоха – освобождението на България.

Съдържание на учебната дисциплина:

Историческа характеристика на Българското възраждане; Хронологически рамки и периодизация на възрожденската епоха; Извори и историография за историята на Българското възраждане; Създаване на национално-освободителна идеология. Политически идеи и движения през втората половина на XVIII и началото на XIX в.; Движение за новобългарска просвета и култура; Борба за църковно-национална независимост. Учредяване на Българската екзархия; Нов етап в идейното и организационното развитие на българското националноосвободително движение; Източната криза и българите. Априлското въстание 1876 г.; Освобождението на България и политиката на западните държави.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс и семинарни упражнения. По време на обучението студентите подготвят 1 мултимедийна презентация по темите от лекциите, която представят на семинарните упражнения. В деня на изпита студентите писмено разработват един въпрос от конспекта.

ИСТОРИЧЕСКА АНТРОПОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Илия Недин

Анотация:

Лекционният курс има за цел да въведе студентите в теоретичните рамки и проблемните полета на историческата антропология и да разшири техния професионален хоризонт към историческите образи на основните човешки преживявания, пол и сексуалност, жизнени фази, религия и религиозност, пространство и време, вътрешен живот на хората отношението с околния свят. Важна цел на лекционния курс е да формира по-силна чувствителност към различни култури и обществени среди, към всекидневието, към възможностите да се историзират пренебрегвани доскоро от историческата наука феномени. Поставен е акцент в изграждането у студентите на рефлексии за въвеждането на по-широк спектър източници за историческо изследване. Разглеждат се съвременните научни дискусии за интердисциплинарните методи в историческата наука в европейските научни центрове.

Съдържание на учебната програма: Източници и възникване на историческата антропология. Методи на историческата антропология. Основни теми на историческата антропология. Детство, младост, старост и възраст в историята. Мъже и жени в историята. Срещи с чуждото. История на страха, несигурността и смъртта. Антропология на властта в историята. Човекът и институциите в историята. Автобиографичните текстове и личните свидетелства като исторически извори. Личното пространство в миналото.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез оценяване на курсови задачи по съответната точкова система.

Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

СЪВРЕМЕННИ ТЕНДЕНЦИИ В ИСТОРИОГРАФИЯТА**ECTS кредити:** 6.0**Седмичен хорариум:** 2л+1су**Език на преподаване:** български**Форма за проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** VII**Методическо ръководство:**

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Снежана Димитрова, катедра „История”

Анотация:

В последните десетилетия поради многото въпроси поставени в други полета на хуманитарните и социални науки, историята на историографията стана една от ключовите и съществени дисциплини в департаментите по история по света. Този курс е насочен към студенти в магистърската степен и ще ги въведе в тенденциите от развитието на историографията през последните десетилетия. Така те ще получат не само познания за смисъла на „история на историографията“; развитието на историята като дисциплина, нейния обект, методи, извори, методологически подходи, промените в идеята за историческия извор, наративните стратегии на историята etc. Специално ударение ще се постави и върху развитията в дисциплината история през последните 3-4 десетилетия – история на политическата култура, интелектуална история, културна история, мокро-история, история на пола и т.н.

Съдържание на учебната дисциплина:

„Постмодерната“ теория на историята; Общ преглед на влиянието на „постмодернизма“ в различните историографски школи; „Интелектуалната“ история; Възходът на културната история; Микроистория; Раждането и възхода на феминистката историография и т. нар. “gender history”; От “езиков завои” към “исторически завои” в социалните и хуманитарни науки; Отражения на новите тенденции в българската историография.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

ИСТОРИЯ НА ВИЗАНТИЯ**ECTS кредити:** 6.0**Седмичен хорариум:** 2л+1су**Език на преподаване:** български**Форма за проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Снежана Димитрова, катедра
„История”

Гл. ас. д-р Янко Христов

Анотация:

Лекционният курс представя историята на Византия от IV до XV в. Създава се основна база от информация за политическия и цивилизационен модел, който се осъществява във Византия и който оказва значително влияние върху историята и културата на славянския свят. Представата за особеното място на Византия в Европейското Средновековие и за Византийската православна общност е от съществено значение за познанията на студентите по история. Приоритет на лекционния курс е периодът XIII–XIV в., през който започват процеси и явления, които характеризират последващите векове от историята на Балканите.

Целта на курса по дисциплината „История на Византия” е студентите да получат фундаментални знания върху различни аспекти от многообразието в хилядолетното съществуване на Източната Римска империя. Сред приоритетните задачи, които си поставя курса са: да формира основни и по-детайлни познания за историята на Византия; да изгради начална ориентация за работа с исторически текстове, както и с извори на различни европейски езици; да оформи престапи и знания по важни теми като: административното устройство на Източната империя, правната и фискалната ѝ система, търговията и икономиката на Черноморския и Егейския регион, организацията на императорската власт и църковната организация, идеологията и културата на Византия, тъй като те се основата за разбирането на следващата ѝ империя на Босфора – Османската.

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод във византологията: значението на термините „византология” „ромей”, „елини”, „гърци”. Основни начала във византийското обществено, политическо и културно развитие. Периодизация на византийската история и характеристики на отделните периоди. Византия и Западна Европа: особености на развитието им през Средновековието. Основни школи и автори на византологията; Ранна Византия. Християнизация на империята. Византия и Великото преселение на народите. Източната Римска империя между Константин Велики и Анастасий I (306-518). Епоха на имперското могъщество при император Юстиниан. Кодификация на римското право; Колонизация на славяните на Балканския полуостров. Двубоят между двете суперсили на Изтока (Византия и арабите) – и последиците за Византия. Основни периоди в отношенията на империята с арабите. Реформите на император Ираклий; Формиране на римо-византийската императорска титулатура. Външни белези на императорската власт: корона, одежди, инсигнии. Темна организация: възникване, същност и еволюция. Поява и развитие на войнишкото земевладение и неговото значение; Византия в периода на иконоборската криза. Периодизация и основни моменти около спора за и против иконите; Ранновизантийска култура. Константинопол през периода VI-XI век: топография, по-важни религиозни и светски постройки. Византийското образование. Ежедневие и празници на византийците; Византия при управлението на Македонската династия. Външна политика и законодателска дейност. Политика на македонските императори срещу династите: същност и последици. Военно-политическо могъщество на империята в началото на XI в. Македонски ренесанс; Византия в периода на управление на „цивилните” императори. Превръщането на империята в съсловна монархия при династията на Комнините. Византия и началото на Кръстоносните походи; Разпад на Византия при управлението на Ангелите. Четвъртият кръстоносен поход. Латинска империя, Никейска империя и Епирска държава: специфики на устройството им; Борбата за „византийското наследство” и свързаните с нея политически отношения. 1204-1261: балканската политика на Никея и Епир и Сърбия; Възстановяване на Византия. Управлението на Михаил VIII Палеолог. Византия, Западна Европа и Балканите в края на XIII и началото на XIV в.; Византийското общество – социална система, титли и служби,

административно устройство и организация. Ежедневен живот в градовете; Византия и ранните малоазийски бейлици. Началото на двубоя между империята и османските турци. Каталаниите и Византия; Византия в периода на гражданските войни. Смысл на обществените конфликти през втората четвърт на XIV в. Отношения с България и Сърбия в периода на гражданските войни; Османската експанзия на Балканите. Византийско-османските отношения 1352-1371. Период на васалната зависимост на империята. Византия и османските турци в периода 1371-1402. Опити за привличане на западна помощ; Византия в периода на агония – 1402-1453. Отношения с османските турци и Западна Европа. Фераро-флорентинската уния и последиците от нея; Падането на Константинопол - 1453 г., Морея и Трапезундската империя; Палеологов Ренесанс. Култура и книжнина в късна Византия. Историческите произведения на късновизантийските автори. Ръкописи и книги; Културни центрове на Православието – Константинопол, Атон, Атина, Морея. Византийско-славянската общност. Храмът „Света София“; Икономика и търговия в късна Византия. Отношения с италианските градове-републики Венеция и Генуя; Мегаполисът Константинопол XII-XV в. Топография и карта на града.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда под формата на лекции и семинарни упражнения. Формата на проверка и оценяване е чрез тестове, реферати, изпит. Съотношението между оценката от текущия контрол и изпитната оценка е в съотношение 1:1.

ИСТОРИЯ НА ИЗКУСТВОТО И МУЗЕОЛОГИЯ

ECTS кредити: 8.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра „История“, Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Мирослава Стоилова Георгиева, катедра „История“

E-mail: m_georgieva@swu.bg

Анотация:

Учебната програма по дисциплината „История на изкуството и музеология“ е предназначена за студентите от специалност „История“ на Правно-историческия факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград. Тя обхваща два модула: История на изкуството и музеология. Целта на дисциплината е формирането на широка база от знания върху художественото културно наследство, съхранено от древността до днес. Акцентът се поставя както върху придобиването на добра теоретична подготовка на студентите, така и върху практическата насоченост, като се формират умения за разпознаване и анализиране на художествени артефакти и произведения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съдържанието на учебната програма включва:

- познания за периодизацията в художественото развитие и музейното дело от древността до днес;
- познания за историческите предпоставки за поява, развитие и отмиране на даден стил, за културните модели на дадена епоха;
- познания за стиловите особености на архитектурата, живописата, скулптурата и някои видове приложни изкуства през отделните периоди;
- познания за отделни художествените произведения;
- познания за художници и индивидуалният им принос в историята на изкуството;
- познания за художествените експозиции на световноизвестните музеи.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината е базирано върху традиционната лекционна практика на хуманитарното образование в България в комбинация със съвременните интерактивни методи на обучение – широко използване на мултимедийни форми (репродукции, презентации, филми) и пряко ангажиране на студентите в учебния процес. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез курсови задачи, контролни работи и тестове по съответната точкова система. Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

НАЙ-НОВА ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРИЯ (ЗА ИСТОРИЦИ)**ECTS кредити:** 3.0**Седмичен хорариум:** 2л+1у**Език на преподаване:** български**Форма на проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** VIII**Методическо ръководство:**

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Димитър Тюлеков, катедра МПМО

Анотация:

Лекционният курс обхваща времето от 1989 до 2007 г. и има за цел да въведе студентите в историческите измерения на съвременното развитие на България и особеностите на “българския преход” след 1989г. и да ги срещне с множеството историографски и други граждански дискуссионни проблеми от този период.

Специално внимание се обръща на значението и спецификата на изворовата база, голямата част от която още не е обработена и предоставена за ползуване от изследователите, както и с работата с периодика, документи и мемоари от този период. Лекционният курс въвежда студентите и в актуалните дебати върху “българският модел” на преход през деветдесетте години в контекста на промените в Източна Европа и европейската интеграция. Обръща се внимание на структурните промени в стопанската област: приватизация, реституция, сенчеста икономика, както и на социалната диференциация през този период. Разглежда се създаването на многопартийна система и нейните основни характеристики. Проследени са най-общите тенденции: демократизация на страната, преход към пазарно стопанство, децентрализация на управлението, приобщаването на България към европейските ценности и приемането ѝ в НАТО и ЕС.

Съдържание на учебната дисциплина:

Исторически източници за прехода след 1989 г. Засилване на неформалните движения и дисидентски прояви през есента на 1989г. Политическата система: възстановяване на партии и нови политически субекти. “Кръглата маса” януари – май 1990г. и политическата демократизация. Изборите за Велико Народно събрание през юни 1990г. и политическо противопоставяне. Парламентарни избори през октомври 1991 и идване на СДС на власт в коалиция с ДПС. Изостряне на социалните проблеми и неравенства при Любен Берков 1993 – 1994. Идване на БСП отново на власт. Избирането на Петър Стоянов за президент. Правителство на Иван Костов 1997 – 2001 и опити за решителни реформи в стопанската област.

Неочакваното завръщане на Симеон Сакскобургготски в политиката: създаване на НДСВ и изборите през юни 2001г. Българските малцинства и тяхната интеграция при условията на прехода. Развитие на гражданския сектор след 1989г. Приемане на България в НАТО и ЕС.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

КУЛТУРА НА ДРЕВНА ГЪРЦИЯ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2 л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектор:

доц. д-р Александър Савов Порталски, катедра „История”

E-mail: portalsky@abv.bg, portalsky@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс обхваща времето от III до края на I хил. пр.Хр. През този период, с развитието на Минойската цивилизация (през III и първата половина на II хил. пр.Хр.) и на Ахейската – (през II хил. пр.Хр.) се поставят основите за блестящото развитие на същинската антична култура на Древна Елада през I хил. пр.Хр. Изключителните постижения на тази култура са една от основите на съвременна европейска цивилизация и модерно поведение. В лекционния курс културата се схваща като активно поведение на индивидите и на обществото като цяло. Активно поведение спрямо заобикалящата природа и спрямо самото общество. Именно то – това поведение – представлява и поражда култура, като плод на творческото начало на човека и обществото в историята на цивилизацията. Тя – културата – се изразява в материални паметници, в литература, изкуство, наука и т.н. Това са и основните извори за изучаване на културата на Древна Гърция както в нейния генезис и първоначално развитие, така и в нейния разцвет.

Съдържание на учебната дисциплина:

Развитие на представите за старогръцка култура; Минойска култура – III – средата на II хил. пр.Хр.; Ахейска култура през II хил. пр.Хр.; Старогръцка култура през XI-IX в. пр.Хр.; Старогръцка култура през VIII-VI в. пр.Хр.; Старогръцка култура през V в. пр.Хр.; Старогръцка култура през IV в. пр.Хр.; Култура на елинизма кр. IV - кр. I в. пр.Хр.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

ЛИДИЯ – НЕПОЗНАТАТА МАЛОАЗИЙСКА ИМПЕРИЯ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2 л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектор:

доц. д-р Александър Савов Порталски, катедра „История”

E-mail: portalsky@abv.bg, portalsky@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс обхваща периода от Късната бронзова епоха до персийското нашествие, т.е. времето на самостоятелно съществуване на Лидийска държава. Целта е да се представи една от емблематичните държави в палеобалкано-западноанатолийската общност, която задава много модели на конвергенция и общо развитие с гръцките полиси.

Специално внимание е отделено на появата на монетосеченето и ролята му за развитие на стоково-паричните отношения в древността, без които класическата античност би била невъзможна. Проблемите на културата, сходствата с некласическите общества на Балканския полуостров и възможността едни реалии да се обясняват чрез други отвъд Протоците също намират място в лекционния курс. Дава се допълнителен анализ на познати материални паметници и се отделя повече внимание на мито-литературното наследство и на епоса.

Съдържание на учебната дисциплина:

Извори за историята на Лидия и лидийците; Географски граници на страната; Природните условия на Лидия като възможност за натрупване на ресурси.; Лидия през късната бронзова епоха; Лидия при династиите на Хераклидите и Мермнадите; Началото на монетосеченето; Лидия и гръцкият свят; Началото на монетосеченето; Лидия в Палеобалкано-западноанатолийската общност.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

ЕТНИЧНИ И РЕЛИГИОЗНИ ОБЩНОСТИ В КАВКАЗКИЯ РЕГИОН 19-21 ВЕК

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Нурие Муратова катедра “История”

Анотация:

Курсът запознава с Кавказкия регион като един от най-хетерогенните в етноконфесионална и етнолингвистична гледна точка региони. Специално внимание се обръща и на проблемите, свързани с високия конфликтен потенциал на региона в близкото минало и в съвременността - неуточнени граници между страните, продължаващи замразени конфликти, непризнати и частично признати държави, както и отсъствие на реална перспектива за мирно регулиране на конфликтите.

Съдържание на учебната програма:

Кавказкото пространство като исторически и геополитически регион. Въведение в историята на Кавказкия регион. Традиционна култура на кавказките общности през 19-20 век. Русия и Кавказ

в XIX- XX в. Политически, етнически и религиозни пространства – взаимопроникване и граници. Етнически и религиозни общности в Северен Кавказ. Етнически и религиозни общности в Закавказието (Южен Кавказ) – 4 часа. Войни и геополитика в Кавказкия регион. Модели на памет в Кавказкия регион.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез оценяване на курсови задачи по съответната точкова система.

Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

ТРАКИЯ ПОНТИКА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2 л+0су

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектор:

доц. д-р Александър Порталски, катедра „История”

Анотация

Целта на избираемата дисциплина ТРАКИЯ ПОНТИКА е студентите, обучаващи се в бакалавърска степен, да се запознаят с основните писмени, археологически и лингвистични извори за историята на тракийските народности в Югоизточна Европа и Северозападна/Западна Мала Азия, както и с методите на работа с тях.

Предлаганите работни хипотези и заключения са фази в изследователския исторически процес, с който студентите могат да се запознаят отблизо. Това дава възможност на онези от тях, които имат желание, амбиции и способности да се обучат, сами да направят първите си стъпки чрез изследователско дирене в тракологията.

Съдържание на учебната програма

Античните автори наблюдават и познават предимно и по-добре крайбрежията на Егейско, Мраморно и Черно море, населявани от тракийски етноси, отколкото вътрешността на страната. Ето защо се обръща специално внимание на Морска Тракия - Тракия Понтика, Тракия Маритима. Археологическите извори дават данни за социалното устройство на тракийското общество. Лингвистичните – за разпространението на траките в ЮИ Европа и СЗ/З Мала Азия.

Технология на обучението и оценяване

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез оценяване на курсови задачи по съответната точкова система.

Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

ТРАДИЦИОННАТА МОРСКА КУЛТУРА ПО БЪЛГАРСКОТО ЧЕРНОМОРИЕ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектор:

доц. д-р Александър Порталски, катедра
„История”

Анотация

Целта на избираемата дисциплина *Традиционната морска култура по българското Черноморие* е изучаване на извличането, обработката и съхранението на информация за морската история, култура и памет, съхранена от поколенията. Основен източник за събирането ѝ са живите информатори – местното крайбрежно население. Не по-маловажна е натрупаната документация при проучването на това население. Задачата е изучаване на на характерни *морски* елементи в традиционната култура.

Основни направления:

- наименованията по бреговата ивица на местности и селища, наименования на ветрове, течения – посоки и места – в близките крайбрежни води.
- проучване на тези елементи от духовната култура и памет, които са свързани с морската история и култура, запазени в легенди, предания и митове.
- проучване и съхранение на елементи от традиционната материална култура, свързани с морето и морския бит.
- традиционни риболовни райони и връзката им с обекти и акватории като пристанищни съоръжения, котвени стоянки и райони на морски катастрофи.
- трасета на риболовните и търговски кораби, използвани от традицията на безмоторното плаване.
- констатиране на обичаи, в които архаичните езически елементи са покрити с уловимо и добре видимо християнско напластяване.

Съдържание на учебната програма

I. Наименования на ветрове, течения и местности:

1. Роза на ветровете;
2. Течения.
3. Крайбрежни антропо-, топо-, хидро- и ороними.

II. Оръдия на труда, обичаи и обреди, свързани с морето.

1. Оръдия на труда.
- Корабостроене и лодкостроене.
- Рибарски мрежи и риболовни уреди.
2. Морски обреди, свързани с рибарския занаят.
3. Наименования на ядивните риби и начин на консервиране.
4. Добри и лоши вярвания, свързани с улова.

III. Земеделска дейност.

IV. Легенди и предания, свързани със селището, околността му и морето.

Четири основни раздела са отнасят за селища по **Северното българско Черноморие** като Крапец, Тюленово, Камен бряг, Българево, Каварна, Кранево и по **Южното българско Черноморие** като Обзор, Св. Влас, Несебър, Поморие, Созопол, Приморско, Китен, Царево, Ахтопол.

Технология на обучението и оценяване

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез оценяване на курсови задачи по съответната точкова система.

Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

БАЛКАНСКО СРЕДНОВЕКОВИЕ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0у

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Янко Христов

Анотация:

Курсът представя историята на Балканите от началото на Средновековието до времето на османското завладяване – VI-XVI в. (със съответните главни исторически периоди – от ранна Византия през епохата на византийско-славянската общност, до времето на разцвета и загиването на късносредновековните балкански държави през XV в.)

Стремежът е да се изгради представа за сходното и различното в историческия път, по който са вървели народите, населяващи полуострова. Търсят се особеностите на тяхното държавно и политическо развитие. Проследяват се основните икономически тенденции, както и явленията в областта на културния и религиозен живот. Водеща идея е да се представи Византийско-славянската общност и нейният приносът за Средновековието.

Съдържание на учебната програма:

Увод в балканистиката. Ранна Византия и славяните: възникване на славянските държави. Период на възстановяване на византийската власт XI-XII в. Кръстоносните походи: Първите походи; Четвъртият Кръстоносен поход и неговите последици за Балканите. Късно Средновековие: държавно развитие, икономически процеси и връзки с италианските градове. Културни центрове на Балканите XIII-XIV в. Османско нашествие и поява на Османската империя.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез оценяване на курсови задачи. Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.

ВИЗАНТИЙСКИЯТ КОНСТАНТИНОПОЛ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0у

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектор:

Ас. д-р Владимир Василев, катедра „История”

Анотация:

Съдържанието на настоящата учебна програма запознава студентите с “византийския Константинопол” в детайли и с разнообразна тематика – от градоустройство и история на важните паметници на града, през неговата икономическа, религиозна и културна история от IV век до XV век. Курсът лекции върху историята, топографията и паметниците на византийския Константинопол има за цел да създаде задълбочени представи за средновековния период на града. Познанията върху историята на византийския столичен град на Босфора ще бъдат изградени чрез последователно хронологическо изложение на теми и проблеми, свързани с отделните исторически периоди, както и на визуални представи за конкретно изучаваните обекти, включително и с изкуствоведски анализ на най-представителните паметници.

Съдържание на учебната програма:

Периодизация на средновековната история на града. Видните изследователи на константинополските древности – Н.П. Кондаков, Пол Магдалино и др. История на града: ранновизантийски период; Македонски ренесанс, Кръстоносните походи и Латинската империя. Палеологов Ренесанс. Забележителностите на Константинопол: Света София, Хиподрома и дворецът на императора. Описанията на чуждите поклонници и пътешественици. Поствизантийския Константинопол – венецианските описания и венецианската картография.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез оценяване на курсови задачи. Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1:1.

УВОД В ИЗКУСТВОЗНАНИЕТО И МУЗЕОЗНАНИЕ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „История“, Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Мирослава Стоилова Георгиева, катедра „История“

E-mail: m_georgieva@swu.bg

Анотация:

Курсът въвежда в изкуствознанието като дисциплина, състояща се от субдисциплините „История на изкуството“, „теория на изкуството“ и „художествена критика“ и в музеознанието чрез два негови аспекта: исторически и структурен. Лекционният курс се състои от три модула: 1. Увод в изкуствознанието; 2. Музеознание; 3. История на изкуството от късния палеолит до Античността включително. Границите и съдържанието на курса се мотивират с проблемите на историко-художественото познание, на историята на изкуството и на историко-художествените музеи. Проследяват се различните исторически етапи в познанията по история на изкуството, методите, използвани през последните два века, както и идеите, залегнали в основата на историята на изкуството

като съвременна хуманитарна дисциплина, а паралелно се разглежда историята на колекционерството и възникването на музеите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Античното познание за изкуството; Познанието за изкуството през средните векове; Ренесанс: колекционерство и художествена историография; Винкелман и научната история на изкуството; Философия на изкуството; История, изкуство и музеи през XIX век.; Иполит Тен. Якоб Буркхарт; Музеят: структура и функции. Музеология, музеография и музеотехника; История на музеите и колекционерството XVI–XIX век; Изкуството на късния палеолит и мезолита; Изкуството през неолита, халколита и бронзовата епоха; Изкуството на Егейския свят; Изкуството на Древна Гърция и Древен Рим.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината е базирано върху традиционната лекционна практика на хуманитарното образование в България в комбинация със съвременните интерактивни методи на обучение – широко използване на мултимедийни форми (репродукции, презентации, филми) и пряко ангажиране на студентите в учебния процес. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез курсови задачи, контролни работи и тестове по съответната точкова система. Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

НУМИЗМАТИКА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Александър Порталски

Анотация:

Избираемият курс “Нумизматика” има две цели: да даде познания, въвеждащи в нумизматиката като помощна историческа наука и да представи познания за римското провинциално монетосечене в българските земи, които да развият у студентите практически умения за разпознаване и атрибуиране на антични монети. Курсът включва два модула: I. Античната нумизматика. II. Римско провинциално монетосечене по българските земи

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в нумизматиката. Предмет, задачи, методи. История на нумизматиката – основни етапи. Историография. Монетни системи. Монетосеченето на Гърция. Монетосеченето на Рим през републиканския и императорския периоди. Римско провинциално монетосечене по българските земи. Сравнителния анализ на изображенията върху аверсите и реверсите като извор за исторически познания. Монетосеченето на Сердика. Монетосеченето на Никополис ад Иструм. Монетосеченето на Марцианопол. Монетосеченето на Дионисопол. Монетосеченето на Никополис ад Нестум. Портретни изображения на исторически личности върху монетите.

Технология на обучението и оценяване:

На студентите се предоставят всички издания на каталози на монетосеченето на отделни градове през римската епоха в българските земи, копия и оригинали на монети, специално изготвени дидактически пособия от аверси и реверси, за да се изработи практическа способност да атрибуират монети. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

КУЛТУРА НА ДРЕВНА ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА**ECTS кредити:** 3.0**Седмичен хорариум:** 2л+0су**Език на преподаване:** български**Форма на проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** III**Методическо ръководство:**

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Александър Савов Порталски, катедра „История”

E-mail: portalsky@abv.bg, portalsky@swu.bg**Анотация:**

Съдържанието на тази учебна програма запознава студентите първоначално с културно-историческата теория. След това са разгледани различни важни културни реалии за древните жители на Югоизточна Европа, голяма част от които оказват влияние и върху нашите днешни представи за света. Те засягат както религиозните вярвания, така и практиките в храненето, войната, общностното живеене. Особено внимание е отделено на връзката между античните вярвания, следите им в мегалитните и архитектурните паметници и в текстовете и преминаването им в сърцевината на източноправославния клон на християнството.

Културата на отминалите епохи се изразява в материални паметници, в литература, изкуство, наука и т.н. Това са и основните извори за изучаване на културата на Древна Гърция както в нейния генезис и първоначално развитие, така и в нейния разцвет. Така се оформят три части в съдържанието на учебната дисциплина.

Първата част разглежда културно-историческата теория, като тя представлява опит за синтез на възгледите на Александър Фол и Ян Асман. В сравнителен план се разглеждат понятията за памет и история, като се коментират и възгледите на Халбвакс. На тази база се разглежда принципната разлика между писмени и безписмени общества и между литературните и нелитературните.

Втората част разглежда вярата като висш израз на културата-поведение и нейните въплъщения в култовите обекти от най-дълбока древност.

Третата част разглежда Тракия на нелитературната вяра и царете-жреци и хероси като най-познато и добре изследвано явление в Югоизточна Европа, вкл. от историографска гледна точка. Анализира се Константинополската хора като център на старата обредност (и следователно – вяра) и новата религия – християнството.

Съдържание на учебната дисциплина:

Култура на спомена; Социалното конструиране на миналото според Халбвакс и Асман; Памет срещу история; Култура на спомена; Писмената култура – от ритуална към текстуална кохерентност; Писменият канон; Вярата – висш израз и мотиватор на културата-поведение; Осмисляне на времето и пространството; Тракия на безписмената вяра, на царете-жреци-хероси и на траколозите; Константинополската хора.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

ДРЕВНА ФРИГИЯ**ECTS кредити:** 3.0**Седмичен хорариум:** 2л+0су**Език на преподаване:** български**Форма на проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** III**Методическо ръководство:**

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Александър Савов Порталски, катедра „История”

E-mail: portalsky@abv.bg, portalsky@swu.bg**Анотация:**

Съдържанието на тази учебна програма обхваща периода от Късната бронзова епоха до персийското нашествие, т.е. времето на самостоятелно съществуване на Фригийска държава. Лекционния курс предлага изложение на археологическия материал и историята на разкопките. Специално място е отделено на Гордион и т.нар. Могила на Мидас. На второ място се представя политическата история на Фригия от асирийските сведения за мушки до нашествието на кимерийците и съществуването ѝ като лидийска провинция. На трето място е представена фигурата на Мидас като емблематичен цар на Фригия, стоящ равноценно и в историята, и в митологията. Подробно се описва Градът на Мидас като емблематичен обект за скалноизсечени мегалитни паметници в палеобалкано-западноанатолийската общност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Извори за историята на Фригия и фригите; Географски граници на страната; Природните условия на Фригия като възможност за натрупване на ресурси.; Фригия през късната бронзова епоха; Фриги и бриги – има ли миграция от Балканите; Цар Гордий; Цар Мидас; Археологията на Гордион; Вярванията на фригите.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

ПЛЕННИЦИ И ПЛЕННИЧЕСТВО В СРЕДНОВЕКОВНА БЪЛГАРИЯ**ECTS кредити:** 3.0**Седмичен хорариум:** 2л+0су**Език на преподаване:** български**Форма на проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** III**Методическо ръководство:**

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

гл. ас. д-р Янко Митков Христов, катедра „История”

E-mail: yanko.hristov@swu.bg

Анотация:

Настоящата учебна програма запознава студентите от специалност *История* с по-широкия контекст на пленничеството през средновековната епоха във Византийско-славянския свят на Балканите. Настоящият курс се стреми да открие присъщите и специфичните факти, събития и обществени връзки и зависимости в тази важен, но като цяло подценяван аспект от живота българското общество през Средновековието. Акцентира се на социалната значимост и влиянието на пленничеството и статута на плените и похитени във военно време след настаняването им в българските владения. Паралелно с това се търси мястото на промените в отношението към пленниците с утвърждаването на християнството в Първата българска държава. Също така се прави опит да се откоят различните моменти от политиките на българските владетели в конкретната насока с отчитане на стратегическите особености на военните конфликти, промените в политическата конюнктура на Балканите или необходимостите, продиктувани от стопански съображения. В методическо отношение стремежът е да се следва тематично-хронологичният принцип. Същевременно, в рамките на по-големите и хронологически отрязъци са открити проблемни звена. Това предоставя възможност на студентите да се запознаят не само с основните факти около феномена на пленничеството в средновековните общества, но и да навлязат в детайли и да получат много добри познания за тази част миналото на Югоизточна Европа и Източното Средиземноморие през периода VII – XV в.

Съдържание на учебната дисциплина:

Пленничеството през Средновековието; Пленничеството сред българските и славянските групи преди изграждането на Дунавска България; Пленници и пленничество в Първата българска държава; Пленници и пленничество от последните десетилетия на XII до появата на османските турци на Балканите; Пленничеството сред българите и пленени и похитени представители на българското общество в епохата на османското нашествие; Социален и правен статут на пленниците.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

КУЛТУРАТА НА СРЕДНОВЕКОВНА БЪЛГАРИЯ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

гл. ас. д-р Янко Митков Христов, катедра „История”

E-mail: yanko.hristov@swu.bg

Анотация:

Настоящата учебна програма запознава студентите от специалност *История* студентите с теоретичните постановки относно културата на Средновековна България. Настоящият курс се стреми да открие етапите в културното развитие. Акцентира се на обществено значимите процеси и влиянието им върху материалната и духовната култура в средновековна България през различните периоди на съществуването ѝ. Идеята е да се илюстрират творческата активност и постижения, да се представят творците и средищата. Паралелно с това се търси мястото на низовата култура и

нейната роля във всекидневния живот на членовете на българското общество през Средновековието. В рамките на по-големите и хронологически отрязъци са открити проблемни звена. Това предоставя възможност на студентите да се запознаят не само с основните постижения, автори и средища в развитието на културата на Средновековна България. По време на лекционния курс в рамките на учебния семестър студентите допълват своите познания за българското културно и обществено-икономическо минало и за преплитането на етноси и културни през Средновековието. Основен елемент в подготовката на учебната дейност е работа с исторически извори и с тяхното интерпретиране. Студентите придобиват и затвърждават навици не само за техния общ подбор и анализ, но и за отсяване на конкретната историческа информация, отнасяща се до проблема за пленниците и пленничеството. Наред с това обучаващите се запознават с класическите и най-новите постижения на българската и чуждата историография в очертаната област.

Съдържание на учебната дисциплина:

Материална и духовна култура на славяни и българи; Теоретични постановки за българската средновековна култура – “култура на кръстопът”; Българската култура през езическия период; Българската култура от 60-те години на IX век до края на X век; Българската култура през XI – XII век; Българският средновековен град като център на материална и духовна култура; Богомилство и исихазъм. – влияния върху духовната култура на средновековна България; Българската култура през XIII–XIV век. Съдбата на българските книги и творци след падането на България под османска власт.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

ИСТОРИЯ НА ОСМАНСКАТА ИМПЕРИЯ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0у

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Жана Пенчева

Анотация:

Курсът от лекции по настоящата учебна програма разглежда общото историческо развитие на османската държава от XIII до XX век. Следвайки установената европейска традиция за тълкуване на османската история, акцентът е поставен върху политическите, икономическите, социалните и демографските характеристики на османското историческо развитие. Във външната политика акцентът е върху отношенията с европейските сили. Обръща се внимание и на развитието на османската култура и изкуство.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният план набляга на източниците и историографските характеристики на историята на Османската империя, нейното възникване и превръщане в световна военна и политическа сила, разположена на територии на Европа, Азия и Африка; организацията и структурата на властта в държавата и промените в различните институции през посочения период; спецификата на

социалната организация и културните модели, които се формират в различните провинции на империята; функционирането на социалните структури на различните религиозни и етнически групи; разпадането на държавата и състоянието на постосманското пространство.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по интерактивни методи. Лекциите са представени в презентации, преподаваният материал е илюстриран с много примери. Текущият контрол се извършва по време на учебните занятия през семестъра чрез оценка на курсовите задачи. Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит съгласно приложената учебна програма. Крайната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1:1.

ИДЕЯТА ЗА ФЕДЕРАЦИЯ НА БАЛКАНИТЕ ПРЕЗ 19 ВЕК

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0у

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Жана Пенчева

Анотация:

Курсът лекции по настоящата учебна програма представя историята на идеята за федерация на Балканите през XIX в. В него се разглеждат въпросите около причините за възникването на федеративната идея в балканската идейно-политическа мисъл, нейното развитие в политически и културен план за периода на XIX век до 1878 г. Обърнато е сериозно внимание на различните аспекти на федеративната идея и различните варианти на теоретическото ѝ осмисляне, както и практическите опити за нейното реализиране от балканските общества и държави XIX-то столетие. Целта на курса е да запознае студентите със същността на федеративната идея на Балканите през XIX в. и да изгради траен интерес у тях към балканската политическа мисъл и практика, касаеща различните проявления на федеративната идея; да формира представи и определен обем от знания върху предпоставките и резултатите от прилагането на отделните федеративни проекти, мястото и ролята на балканските народи и на Великите сили в тях; да разкрие многоаспектността на релацията *личност-идея-общество* и нейното развитие по отношение на федеративната идея на Балканите.

Съдържание на учебната програма:

Учебната програма поставя акцента върху изворовата и историографска характеристика на историята на федеративната идея на Балканите; етапите в развитието на федеративната идея; главни политически носители; мястото на федеративната идея в национално-освободителното движение и в националните програми на балканските народи; поведението на Великите сили по проблемите за балканското единство и федериране в аспектите на глобалната им политика по Източния въпрос.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда с използване на интерактивни методи. Лекциите се представят на презентации, преподавания материал е онагледен с множество примери. Текущият контрол се осъществява по време на занятия през семестъра чрез оценяване на курсови задачи. Обучението по

дисциплината завършва с писмен изпит съгласно приложения конспект. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1:1.

ИСТОРИЯ НА ПОЛА И СЕКСУАЛНОСТТА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

проф. д-р Снежана Димитрова, катедра

„История”

Анотация:

Съдържанието на курса е свързано с надграждане на вече получени знания от студентите в проблематиката свързана с историята на пола. Ще бъдат задълбочени техните познания свързани с понятията пол и социален пол, тяхното третиране от различни дисциплини в полето на социалните и хуманитарни науки. Повече ще се концентрираме и задълбочим техните познания върху проблемите на мъжествеността и женствеността, както и на ролята на пола в развитието на политическия живот, като примерите ще бъдат давани повече от периода на новата и най-нова българска история.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в курса; Нови насоки в изследванията по история на пола и сексуалността; Образите на мъжа и жената – създаването на модерната представа за мъжественост и женственост в Европа; Промяната на мъжа и мъжествеността в постосманска България; “Лошо време да бъдеш съпруг”, “Трудно време да си баща” – Предизвикателства и криза на мъжествеността в България на границите на две столетия; Феминизъм и движение за избирателни права на жените в България; Политическата порнография в България. Пол, сексуалност и проституция; Българският национализъм и идеалите за мъжественост и женственост; Пол, мъжественост, женственост и политически скандали в България в края на XIX и началото на XX век; Революционното движение в Македония и Одринско и мъжествеността, женствеността и сексуалността; Балканските войни (1912-13), Първата Световна война (1914-18) и половете в България; Промени в пола и сексуалността през междувоенния период; Културата на “Hollywood” и мъжествеността в България през 30-те и началото на 40-те години на XX в.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

ПОЛИТИКА И ИСТОРИЧЕСКА ПАМЕТ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

проф. д-р Снежана Димитрова, катедра
„История”

Анотация:

През последния десетилетия политиките на памет се наложиха като плодотворно поле на интердисциплинарни изследвания. Те разглеждат производството на смисъл за миналото, конструирането и реконструирането му с оглед службата му на новите генерации; непрекъснатото оспорване на колективния спомен; селективния характер на паметта и забравата; измислянето на памет; връзката между политиката на настоящето и оформянето на представите за миналото. Настоящият курс ще започне с теоретично въведение свързано с основните проблеми отнасящи се до политиките на паметта, като въведе и понятия и проблематика свързани с история и спомен; колективност на спомена; паметта на нацията; националното съзнание и националната идея; ролята на историографията и фолклора за паметта; връзката между традицията и паметта. Курсът ще продължи с някои случаи от европейската история станали хистоматийни по отношение на политиките на паметта (Френската революция, Революцията от 1848 г., нацизмът и Холокоста, Испанската гражданска война и франкизма, Унгарската революция от 1956 г.). Особено ударение ще се постави върху сравнителния анализ относно политиките на националната памет. Втората част на курса ще бъде изцяло посветена на политиките на паметта в българската национална държава и по отношение на „българското минало” (въпроса за произхода на българите, Баташкото клане, паметта за видни исторически фигури като В. Левски и Ст. Стамболов, Съединението, обявяването на независимостта, 9 септември 1944 г., комунизма или социализма, официалните празници, съкровени и интимни места на паметта).

Съдържание на учебната дисциплина:

Политика, история и памет. Места на паметта; Френската революция във френската политика (XIX-XX в.); Политики на националната памет в Румъния, Унгария и Словакия – Честването на Революцията от 1848 г. през 1998 г.; Нацизмът и споменът за него във ФРГ, ГДР и обединена Германия; Историческата памет за Испанската гражданска война и франкизма; Борбата за паметта за Унгарското въстание от 1956 г.; „Раса” и политика – паметта за първоначалата (между славяни, българи и траки); Батак 1876 г. и политики на паметта; „Създаването” на националния герой Васил Левски; Стамболов след Стамболов – „Животът” на един революционер, политик и държавник (1895-2011 г.); Паметта за 9 септември 1944 г.; Паметта за комунизма (социализма) в България.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ 1918-1993

ECTS кредити: 3.0

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: Изпит

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектор:

доц. д-р Диана Велева Иванова, катедра „История”

E-mail: velevad@swu.bg

Седмичен хорариум: 2л+0су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Лекционният курс проследява историческото развитие на Чехословакия от нейното създаване през 1918 г. до разделянето на страната през 1993 г. Внимание се обръща на националния въпрос между двете световни войни, който стои в основата на пагубното за страната Мюнхенско споразумение; на насилственото налагане на чужд модел на управление след 1945 г.; на „Прахката пролет“ като опит за национална еманципация; на „нежната революция“ от 1989 г. Курсът ориентира студентите в динамиката на събитията в Чехословакия, които са тясно свързани с процесите, протичащи в Източна Европа. Запознава ги с дейността на бележити политици и интелектуалци. Работи се с богат снимков и филмов материал, използват се мултимедийни презентации.

Съдържание на учебната дисциплина:

Създаването на Чехословакия през 1918 г. Чехословакия между двете световни войни. Чехословакия по време на Втората световна война. Чехословакия в годините на „народната демокрация“. Чехословашката интелигенция и опитите за десталинизация в страната. „Прахката пролет“ от 1968 г. – последният опит за демократизиране на социалистическата система. Чехословакия в годините на „нормализация“. Влиянието на съветската „перестройка“ в Чехословакия. „Нежната революция“ в Чехословакия. 1990 – годината на истината за чехите и словаците. „Нежният развод“ и краят на Чехословакия. Чехословашката култура.

Технология на обучението и оценяване:

Основната форма на обучение са лекциите. За самостоятелна работа се възлага изготвянето на теоретични разработки. Окончателната оценка се формира на база оценката от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1:1.

СЪВРЕМЕННИ ПОЛИТИЧЕСКИ СИСТЕМИ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: Изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „История“, Правно-исторически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Румяна Попова, Философски факултет

Анотация:

Целта на курса е студентите да получат солидни познания за същността на демокрацията, тоталитаризма и авторитаризма; да откриват общото и различното между отделните варианти на една и съща политическа система; да придобият добра теоретична и практическа подготовка, необходима за правилното анализиране на събитията и процесите през XX в. Курсът запознава студентите със съвременните изследвания по проблема. Представя основните „модели“ на демокрация – британският, континенталният и американският. Очертава параметрите на двата вида тоталитаризъм – десният в Германия и левият в СССР; разглежда в сравнителен план общото и различното между тях, както и спецификите на фашизма в Италия и на националсоциализма в Германия. Обръща внимание на същността на авторитарните режими и на отликите им от тоталитарните системи. Проследява еволюцията на десния и левия вариант на авторитаризма. Разглежда преминаването от недемократични политически системи към демокрация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в проблематиката и преглед на изследванията. Демокрацията като политическа система. Европейската демокрация между двете световни войни. Тоталитарните системи в междувоенния период. Особенности на италианския фашизъм. Националсоциализмът в Германия. Левият тоталитаризъм в СССР. Авторитаризмът. Авторитарните режими на Балканите между двете световни войни. Авторитаризмът в Централна Европа през междувоенния период. Иберийският авторитаризъм. Авторитаризъм и ляв тоталитаризъм в Източна Европа след ВСВ. Преходите от недемократична към демократична политическа система.

Технология на обучението и оценяване:

Основната форма на обучение са лекциите. За самостоятелна работа се възлага изготвянето на теоретични разработки. Окончателната оценка се формира на база оценката от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1:1.

БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ И ОБЩЕСТВЕНО ПОДПОМАГАНЕ В БЪЛГАРИЯ 19-20 ВЕК

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+1у

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Жана Пенчева

Анотация:

Лекционният курс “История на обществената благотворителност и обществените грижи в България 1850 – 1960” има за цел да ги запознае с историята на една от най-съществените съставни части на гражданския сектор и източник на гражданско участие – благотворителните организации. Заедно с това курсът има за цел да покаже на студентите историческото развитие на превръщането на социалната работа в професия, както и значението на запазването на дела на неплатения доброволен труд на благотворителните организации като форма на гражданско участие. Показва се значението на обществената видимост на групите от население, които имат нужда от подкрепа, както и на прозрачността на общественото подпомагане. Проследяват се основните дискусии за обществените грижи, както и ролята на евгенични, расови, класови и други теории за обществен контрол и изолиране. Проследява се развитието на обществените грижи през Възраждането, след Освобождението, както и особеностите в годините на социализма. Показана е ролята на малко познати фигури с големи заслуги за изграждането на социалната работа в България. Особено внимание се обръща на ролята на жените и Българския женски съюз, които имат голям принос в утвърждаването на тази област на обществени усилия и професионално поприще.

Съдържание на учебната дисциплина:

Историята на благотворителността, обществените грижи и социалната работа като тематично поле в историческата наука. От традиционно религиозно милосърдие към модерни институции. в България и Европа. Урбанизация и индустриализация в началото на двадесети век и открояване на социалната проблематика. Приносът на БЖС в обществените грижи. Благотворителността по време на войните 1912 – 1918г. и ролята на царица Елеонора. Начало на възпитателни институции за млади правонарушители. Обществени грижи след Първата световна война и засилването на международните контакти. Създаване, идеология и дейност на Съюза за закрила на децата в

България през 1925г. Законът за общественото подпомагане от 1934г. Антитиеврейски закони и обществената реакция. Налагане на съветския модел на общественото подпомагане след 1944 г.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа.

БАЛКАНСКИ НАЦИОНАЛИЗЪМ

ECTS кредити: 3.0

Език на преподаване: български

Форма на оценяване: изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

проф. д-р Снежана Димитрова, катедра

„История” E-mail: s.dimitrova@swu.bg

Анотация:

Учебната програма на дисциплината „Балканският национализъм (18-ти – 20-ти век)“ се фокусира върху начина, по който идеята за нацията се създава, усвоява и употребява от различните политически елити на Балканите. Тематичният акцент пада върху нормативните структури, през които различните европейски идеологии, социални влияния и съперничаещи си културни проекти нахлуват в модерния балкански свят (на националната държава). Целта е да се очертае ролята на институциите на модерната държава (семейство, училище, армия, църква, бюрократичен апарат) в изграждането на нацията (в балканските страни), за да се разкрият противоречията в идеологическото наследство на западноевропейския национализъм, но и перспективите на националната държава в глобалния свят.

Съдържание на учебната дисциплина:

1. Нации и национализъм: теории и практики. Историографски ескизи. 2. Фази на НОД на Балканите: теорията на Хрох и балканските казуси. 3. Практики на национална идентичност на Балканите: ‘системата на миллети’ и националната еманципация; примерът на южните славяни в рамките на Хабсбургската империя. 4. Мегали идея и Пан-Романизъм: румънските интелектуалци в Трансилвания и идеята за нация през 18-19 в.; институциите на елинизма и създаването на модерната гръцка държава-нация (1821-1939). 5. Балкански интеграции: Федералните и конфедералните системи- кризи на утопиите (Югославизъм – Велика Сърбия – Пан-Хърватизъм. Илиризъм и Югославизъм). 6. Македонският въпрос: въобразената национална общност или за противоречията на наследството. 7. Новите национализми: “Европа на принципа на националността” срещу “Европа на стратегическата сигурност” (Парижка мирна конференция, 1919 – 1920г.). 8. Кризи на националната идентичност (20-ти век): проблемът за националните малцинства и въпросът за бежанците. 9. Фашизъм и авторитаризъм – национализмът на междувоенните Балкани: кралската институция и масовият национализъм; държавен национализъм и харизмата на националния лидер. 10. Комунизъм & Национализъм: защо комунизмът не разреши националният въпрос на Балканите?

Технология на обучението и оценяване:

Лекции и консултации върху самостоятелна работа (включително подготовка за научни експедиции, участие в студентски конференции) са основните форми на обучение. Крайната оценка е резултат от оценките от самостоятелната работа и изпита (в съотношение 1:1).

ВОЙНА И ТРАВМА: ВОЙНИТЕ НА БАЛКАНИТЕ ПРЕЗ 20-ТИ ВЕК

ECTS кредити: 3.0

Език на преподаване: български

Форма на оценяване: изпит

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

проф. д-р Снежана Димитрова, катедра

„История” E-mail: s.dimitrova@swu.bg

Седмичен хорариум: 2л+0су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Лекционният курс се състои от 15 теми като основният негов проблемен спектър засяга малко третирани аспекти на войната, а именно войната като преживяване. В навечерието на Балканската война Боян Пенев пише, че „*Зад историята има нещо, за което не е достатъчен един обикновен поглед. Това е животът ни – и който не го съзре, няма право да ни съди*“. Всъщност това, което този курс се опитва да направи е да сведе обектива на историята към най-субективното – човешките животи в тяхната афективна среда, за да се изследват условията за възможност за преход от феноменология към антропология (и обратното). Така в центъра на интереса попадат другите архиви (и пространства на историята) – на „болката и страданието“, при това разгледани като ефект на травматичен, шокос опит в диалог с новите парадигми (на войната и мира).

Съдържание на учебната дисциплина:

Теорията на фон Клаузевиц; Травма и война; *Другите* свидетелства, документи и архиви на войната; „Защо война“; „Баналността на злото“; *Другите балкански войни!*; Документалното кино и Балканските войни – сто години унаследяване; За загадката на Първата световна война – кризисното наследство на един исторически феномен; Първата световна война и балканската литература. Изследване на случаи; Втората световна война – неуспешният опит да се разреши Първата световна война; Още за травмата – темите за насилието през 1970-те и 80-те години на Балканите. Три примера; Войните на CNN и войната в Югославия – постмодерната война; „Другите Балкански войни!“ – Войната в Югославия; Жените и войната – парадигмата на невъоръженият мир и ‘нова психическа икономия’. Примери от Балканите.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции и консултации върху самостоятелна работа (включително подготовка за научни експедиции, участие в студентски конференции) са основните форми на обучение. Крайната оценка е резултат от оценките от самостоятелната работа и изпита (в съотношение 1:1).

СОЦИАЛНИ ФУНКЦИИ НА ИСТОРИЯТА

ECTS кредити: 3.0

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: т. к.; изпит

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра „История“, Правно-исторически факултет

Лектор:

Ас. д-р Биляна Карадакова

Седмичен хорариум: 2л+0су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебният курс по дисциплината *Социални функции на историята* е предназначен да запознае студентите със същността, структурата и функциите на историческото съзнание; с основните понятия и категории свързани с него; с методите и формите на научното изследване в тази област. Освен класическите научни проблеми на дидактиката на историята, студентите ще могат още да дискутират и редица актуални въпроси, свързани с мястото на историята в обществото и нейните задачи, протичащи от дълбоките социално-икономически, политически и духовни процеси, характерни за днешното време.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет и задачи на дисциплината *Социални функции на историята*; същност и възгледи за историческото съзнание; фактори и етапи на формиране на историческата идентичност; функциониране и роля на историческото съзнание в съвременното общество; подходи и методи на изследване на историческото съзнание; историческото съзнание и проблемите на социализацията на личността; история и национална идентичност; историческото съзнание в условията на глобалната комуникация и интеграция; историческото съзнание в мултикултурното общество.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината *Социални функции на историята* се осъществява чрез лекции. Част от лекциите са представени под формата на мултимедийни презентации и са придружени със схеми и други графични изображения. Това създава добри предпоставки за коментари и дебати по различни въпроси. Формирането на оценката става на базата на текуща оценка и писмен изпит. Една от основните практически задачи на подготовката на студентите е организирането и провеждането на анкета за изследване на историческото съзнание. Подготвянето на анкетните карти и обработката на резултатите се осъществява в часовете предвидени за упражнения. Текущата оценка се формира още на основата на: посещение на лекции, изготвянето на доклади по различни теми, писането на есета, изготвяне на доклад с изводи и обобщения от проведената анкета. Писменият изпит изисква: познаване на основните концепции, становища и библиография по въпроса; умения за самостоятелен научен анализ и интерпретация на разглежданите проблеми; познаване на дискуссионните въпроси.

ИСТОРИЯ НА МОДЕРНИЯ КОНСТИТУЦИОНАЛИЗЪМ В ЗАПАДНА ЕВРОПА И САЩ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: т. к.; изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра „История“, Правно-исторически факултет

Лектор:

Ас. д-р Биляна Карадакова

Анотация:

Лекционният курс има за цел представянето на конституционната история на големите европейски страни и САЩ от края на XVIII до средата на XX век. Конституциите на тези държави са от особена значимост за развитието на конституционализма в световен мащаб. Хронологическите рамки са съобразени с периодизацията на световната конституционна история и стигат до Втората световна война, т.е. до третото конституционно поколение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и принципи на модерният конституционализъм. Периодизация на световната конституционна история; Неписаната конституция на Англия; Конституцията на САЩ и нейните поправки; Първото поколение конституции – френските конституции от 90-те години на XVIII век; полската Конституция от 1791 г. и конституциите от началото на XIX век; Конституциите от второто поколение; Третото конституционно поколение; Конституционализмът в Европа след Втората световна война.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина *История на модерният конституционализъм в западна Европа и САЩ* съгласно учебния план се осъществява главно чрез лекции, консултации и самостоятелна работа.

Формирането на оценката става на базата на текуща оценка и писмен изпит. Текущата оценка се формира на основата на: посещение на лекции, изготвянето на доклади по различни теми, писането на есета, реферати и др. Писменият изпит изисква: познаване на основните концепции, становища и библиография по въпроса; умения за самостоятелен научен анализ и интерпретация на разглежданите проблеми; познаване на дискуссионните въпроси.

ТЕОРИЯ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ОТНОШЕНИЯ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Николай Попов, катедра

„Национална сигурност и публична администрация“

Анотация:

Курсът разглежда същността, спецификите и функциите на теорията на международните отношения, както и разнообразните подходи към ролята и значението ѝ в съвременния свят. Системата се разглежда в съвкупността ѝ от икономически, политически, правови, идеологически, дипломатически, военни, религиозни, културни и дипломатически връзки между субектите на международната сцена. Специално внимание се отделя на ролята на субективния фактор в международните отношения. Представят се основните направления в теориите на международните отношения: от меркантилизма, реализма и марксизма до постмодернизма, неолиберализма и глобализацията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Формиране на глобалната система на международните отношения; Структура, функции и цели на системата на МО; Видове подсистеми на МО; Вземане на външнополитическо решение; Дипломатически отношения; Подсистема на международните икономически отношения; Подсистема на военностратегическите отношения; Нормативни подсистеми на международните отношения; Етично измерение на МО; Регулативно действие на религиите в МО; Подсистема на отношенията в областта на науката, образованието и културата; Неструктурни подсистеми на сътрудничество. Международни съюзи, коалиции и международни организации; Подсистеми на противоречия и борба; Теории за конфликта и войната.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез лекционен курс. Студентите правят контролна работа и теоретична разработка, които формират оценката от текущия контрол. Изискванията за заверка на всеки семестър са показани положителни резултати в контролната работа и при представянето на теоретичната разработка.

СПЕЦИФИКИ НА РАЗВИТИЕТО НА ДЪРЖАВИТЕ ОТ ЛАТИНСКА АМЕРИКА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Диана Велева Иванова

Анотация:

Курсът разглежда основните тенденции и закономерности в развитието на латиноамериканските общества през XX век. Разглеждат се уникалните възгледи на Симон Боливар, които са сложили отпечатък върху по-нататъшното развитие на континента.

През първата половина на XX век студентите се запознават с развитието на младите републики и утвърждаването на националността в условията на икономическа зависимост. Окупационните режими в т.в Венесуела, Хаити, Никарагуа са пример за специфичното зависимо развитие.

Поставен е акцент върху особеностите и закономерностите на диктатурите през 70-80-те години, ролята на личността в историята, формирането на латиноамериканско самосъзнание и опитите за демократично развитие в условията на неолибералния модел на глобалния свят.

Преходът към демократичното е изключително сложен и се разглежда влиянието на наркоикономиките в андските държави, както и наркомафията и проблемите от милитаризирането на държавите в региона. Кризите в Аржентина, Мексико, Венесуела показват необходимостта да се реформира финансовата политика на МВФ, Световната банка и политиката към Външния дълг.

Съдържание на учебната дисциплина:

Моралът – основополагащ принцип в управлението на обществата . Значение на наследството на Боливар, проекции в съвременната история; Утвърждаване на националността в условията на икономическа зависимост; Окупационни режими през първата половина на XX век; Германска експанзия в Латинска Америка; Изграждане на зависими политически системи в Латинска Америка; Развитие на държавите през 50-те години. Гватемала и Боливия; Кубинската революция – 1 ян. 1959 г.; Диктаторски режими и модели за развитие през 70-80-те г.; Управление на т.нар. “Прогресивни военни”; Политиката на МВФ в страните от Латинска Америка; “Контадорският процес”- опит за самостоятелна политика; Християндемократията в Латинска Америка; Глобалният свят. Идеологията на неолиберализма и последиците от нея; Противоречията на съвременния свят; Сътрудничеството на Латинска Америка с Европа.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез лекционен курс. Студентите правят контролна работа и теоретична разработка, които формират оценката от текущия контрол. Изискванията за заверка на всеки семестър са показани положителни резултати в контролната работа и при представянето на теоретичната разработка.

ВОЕННА ИСТОРИЯ

ECTS кредити: 3.0

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Александър Порталски

Седмичен хорариум: 2л+0у

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Военната история разглежда избухването, хода и резултатите от най-важните войни в историята на човечеството от най-древни времена до наши дни. Дисциплината дава възможност на студентите да се запознаят със закономерностите в развитието на въоръжените сили, въоръжението и военното изкуство в миналото и да разберат тенденциите в тяхното развитие. Целта на дисциплината "Военна история" е студентите да получат солидни знания за развитието на военното дело, военната тактика и въоръжение през вековете.

Съдържание на учебната дисциплина:

Произход и същност на войната и армията. Войните в страните от древния Изток. Войните на древния Египет, Асирия, Персия и Китай. Войните в древна Гърция. Военното изкуство на Атина и Спарта. Гръко-персийски войни. Пелопонеска война. Беотийска война. Походите на Александър Македонски. Военното изкуство в Рим и Картаген. Пунически войни. Граждански войни. Юлий Цезар. Войните на римската империя. Войните в периода V-X век. Войните на Византия в периода V-VI век. Българското военно изкуство VII-XI век. Арабска инвазия V-X век. Войните на франкската държава VI-X век. Войните в периода X-XV век. Кръстоносни походи. Войните на Втората българска държава през XII-XIV век. Войните през XV-XVII век. Развитие на оръжията през XV и XVI век. Войните в страните от Западна Европа през XV-XVI век. Отражението на Нидерландската и Английската революции върху развитието на военното дело. Шведска военна хегемония през първата половина на XVII век. Войните през XVIII век. Войната за Испанското наследство, войната за Австрийското наследство, Седемгодишната война, руско-турските войни, войната за независимост на американските колонии, войните на революционна Франция. Френска военна хегемония по времето на Наполеон 1796-1815 год. Войните в средата на XIX век. Кримската война, войните за обединението на Италия и Германия. Гражданската война в САЩ. Руско-турската Освободителна война, Сръбско-българската война. Първи империалистически войни: Испано-американската война 1898 г, Англо-бурската война 1899-1902 г. и Руско-японската война 1904-1905 г. България във войните за национално обединение 1912-1918 г. Първа балканска война 1912-1913 г, Междусъюзническата война 1913 г, Първата световна война 1914-1918 г. Първата световна война 1914-1918 г. Втората световна война 1939-1945 г. Войните след 1945 година: Корейската война 1950-1953 г. Войните във Виетнам, 1946-1954 г, и 1965-1975 г. Войните във Виетнам, 1946-1954 г, и 1965-1975 г. Арабско-израелските войни 1948 г, 1956 г, 1967 г, 1973 г, 1982 г. Войната за Фолклендските острови 1982 г. Войната в Афганистан 1979-1989 г. Войните във Персийския залив 1991 г. и 2003 г.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите представят по 1 курсова работа по темите от курса.

КОЛОНИЗИРАНЕ НА СВЕТА XV – XIX ВЕК

ECTS кредити: 3.0

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Седмичен хорариум: 2л+0у

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът започва с Великите географски открития и причините които ги поражда. По-нататък в хронологичен ред се разглежда колонизацията на света, по - специално на Латинска Америка, Африка и Азия. Особено внимание е отделено на действията на Испания, Португалия, Холандия, Англия и Франция за формирането на техните колониални империи. Отделено е място за търговията с роби и значението и за историята на Африка и за икономиката на Новия свят. Специално внимание е обърнато на колонизацията на Африка през втората половина на XIX век.

Съдържание на учебната дисциплина:

Велики географски открития. Причини и последствия. Възходът на Испания и Португалия. Създаването на холандската и британската колониални империи. Борбата за колонии между Англия и Франция. Значението на търговията с роби. Включването на нови държави в края на XIX век в колониалната надпревара – Германия, САЩ и Италия.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите представят по 1 курсова работа по темите от курса.

МИКРОИСТОРИЯТА И ИСТОРИЧЕСКАТА НАУКА ОТ 70-ТЕ ГОДИНИ НА 20-ТИ ВЕК ДО ДНЕС

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на оценяване: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

проф. д-р Снежана Димитрова, катедра

„История” E-mail: s.dimitrova@swu.bg

Анотация:

Основан на съвременните теоретични и методологични дебати в историографията, социалните и хуманитарни науки, този курс е организиран в два модула – „Пътят към микро-историята и неговият протокол“ и „Отваряйки Другите Архиви: изследователски случаи; методи и рефлексивност“. Оттук така, следвайки начините на приемане на една друга покана каквато е тази да се играе с микро- и макро- мащабите, за да се взриви историята-синтез и се “разтроши” на изследователски случаи, но през две взаимно обогатяващи се позиции, а именно – микро-историческия проект на тримата отци на микроисторията (Гренди; Гинзбург; Леви), от една страна, а от друга страна микро-анализа на Ръовел, лекционният проблемна кръг очертава методологическия контекст на това предизвикателство. А то е интердисциплинарните срещания в социалните и хуманитарни науки през потенциала на микроисторията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Наследството на Просвещението – въведение в основните теоретични подходи на историографията от 19-ти и 20-ти век; Историите от „Анали“ и новите интердисциплинарни писти в социалните науки: методи, теми и дебати; „Анали“ и социалната история след 1945 г.; Рефлексивната история; Пост-модернизъм и *Gender studies*; Микроисторията и афективният обрат – парадигмите на 21-ви век Историята на всекидневния живот и микроисторическата парадигма; Как да четем историографския дебат за “народната култура”? – Гинзбург, Мандру, Леви; Как да четем дебата за “историята-следа”? –

Гренди, Рикьор, Рьовел; Как да работим с игрите на мащабите? – Рьовел, Гинзбург, Рикьор, Гренди; Серийната история като алтернатива на традиционното историческо повествование; Визуалните архиви – филмовият материал като част от ‘другите архиви’; Попълвайки архива на “Живота на безчестните люде”; “Моето-тяло-заложник-на-другите”: тяло като депо на критически дискурси; Микроисторическият проект и апробиране на дисциплинарите граници.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции и консултации върху самостоятелна работа са основните форми на обучение. Крайната оценка е резултат от оценките от самостоятелната работа и изпита (в съотношение 1:1).

ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА И МОДЕРНИЗАЦИЯТА МЕЖДУ ДВЕТЕ СВЕТОВНИ ВОЙНИ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на оценяване: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Снежана Димитрова, катедра

„История” E-mail: s.dimitrova@swu.bg

Анотация:

Учебната програма на дисциплината “Първата световна война и модернизацията между двете световни войни” се фокусира върху световния дебат за наследството на Голямата война, очертавайки възможностите за въвеждането на феноменологична перспектива в изследователския хоризонт на военната история. Акцентът пада върху ‘преживяната война’ и ролята ѝ в конструиране идентичността на модерния индивид в поствоенна Европа. Широко тематичния спектър и съответстващата интердисциплинарна форма отличават този курс от конвенционалните исторически четения за Първата световна война. Изграден върху исторически казуси от Източния и Западния фронт, той очертава общите феномени, които проявяват силуета на Голямата война като място на обща европейска идентичност. Целта е да се разшири компетентността на студентите, за да се превърне интердисциплинарността в реална практика в историческото познание и със самото това да се увеличават ресурсите на младите хора за ориентиране в сложния и бързо променящ се (глобален) свят.

Съдържание на учебната дисциплина:

1. Сомнамбулите в Европа: Европейската историография и Голямата война: един стогодишен дебат. 2. Мит, Ритуал и Романтизъм: “На война - преди войната”. 3. Войната на политиците (1914-1918). Четирите фази на войната и намесата на балканските страни. 4. “Моята война не е вашата война”: за другите ресурси на позиционната война. 5. Солунският фронт, болници, окопи, всекидневие. 6. “Моето тяло”: войнишките неврози или защо те оспориha класическата модерност? 7. Човекът на война пред лицето на смъртта: кризите на модерната идентичност. 8. Мъже, смърт и модернизъм: травма и литература; травма и кино; травма и изящно изкуство – ‘идентичност и организацията на визуалното поле’. 9. “И никога повече такава невинност”: литературността на всекидневието; въображение-опит – раждането на модерната памет. 10. Победители и победени: новата социална самота – войнишки паметници и гробове; новите туристически маршрути на Европа (бойни полета и окопи).

Технология на обучението и оценяване:

Лекции и консултации върху самостоятелна работа са основните форми на обучение. Крайната оценка е резултат от оценките от самостоятелната работа и изпита (в съотношение 1:1).

БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛИЗЪМ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Димитър Тюлеков, катедра

„МПМО”

Анотация:

Лекционният курс е надграждащ. Той ще проследи задълбочено процеса на формиране на българската нация, както и различните опити и механизми за осъществяване на национална мобилизация и степените, до които се достига в нейното търсене. И двете страни на този курс ще бъдат представени като част от една общеевропейска перспектива. Ще бъдат потърсени проявленията на т. нар. условно френски и немски тип национализми на българска почва. Студентите ще бъдат запознати с основните елементи от идеологията на българския национализъм и тяхното функциониране през посочения хронологически отрязък. В резултат на курса те трябва да умеят да формулират проблеми свързани с проучването на национализма и да ги решават.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в теориите за нациите и национализма; Раждане и развитие на българската национална идеология; Българската национална идеология след 1878 г. до войните; Изграждането на нацията в края на XIX и началото на XX век; Българският национализъм по време на войните; Българската национална идеология(и) през междувоенния период; Българският национализъм по време на комунистическия режим; Българският национализъм след промените през 1989 г.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

ИСТОРИЯ НА „МАКЕДОНСКИЯ ВЪПРОС”

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Димитър Тюлеков, катедра

„МПМО”

Анотация:

Лекционният курс е надграждащ. Той ще предложи напълно нова гледна точка към един от най-разгорещените дебати в балканската политика, в който са ангажирани Гърция, България, Сърбия, Румъния, Албания и Република Северна Македония. Ще бъде проследен генезиса на конфликта,

както и последващото преплитане на аспирациите на отделните национализми и балкански държави, както и политиката на великите сили по този въпрос. Ще се обърне специално внимание и на генезиса и развитието на „македонския протонационализъм“, както и на гръцките, българските и сръбските приноси за македонския национализъм. В съвършено нова перспектива ще се разгледа историята на ВМОРО и ВМОК. Ще бъде разкрита сложната етническа картина в Македония и сблъска на отделните движения, както и политиките на отделните балкански държави в хода на историята. Специално внимание ще се обърне и на полемиките по македонския въпрос в междувоенния период, по времето на Титова Югославия, както и в периода след разпадането на Югославия и обявяването на независимостта на бившата югославска република.

Съдържание на учебната дисциплина:

Македония - минало и етническа картина; Македония в планове на балканските национализми; Македонският въпрос след Берлинския конгрес; Гърция и Македонският въпрос; Сърбия и Македонският въпрос; Румъния и Македонският въпрос; Албанското движение и Македонският въпрос; Ранни етнизираня на македонска идентичност. Генезис на „македонския протонационализъм“; Македонският въпрос през междувоенния период; Егейска Македония в Гърция; България и Македония през междувоенния; Македония по време на Втората световна война; Македония в Титова Югославия и югославският македонизъм; Егейска Македония в Гърция; Македония в България след Втората световна война; Бившата югославска република като независима държава.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите подготвят 1 курсова работа по темите от лекциите.

МОДЕРНА ДЕМОКРАЦИЯ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра: „История“, Правно-исторически факултет

Анотация:

Лекционният курс разглежда появата и развитието на модерната демокрация в контекста на общочовешкото историческо развитие. Акцента пада върху демократичните процеси в Западна Европа и Северна Америка. Анализирани са степените и средствата за модернизация и национална консолидация на отделните страни и континенти, които предшестват или следват появата и еволюцията на демокрацията вчера и днес.

Съдържание на учебната дисциплина:

Религиозната Реформация - първата проява на граждански неконформизъм. Класическият републиканизъм на Николо Макиавели /1469-1527/ и идеята за „смесено правителство“ Съпротива срещу легитимната власт по време на Нидерландската война за независимост като нарушение на принципите на династическото право Политическият живот и управленческите модели на италианските градове-републики до XVII век. „Всеобщата европейска криза през XVII век -

възстановяване на старите режими или корозия на олигархическия принцип на управление. Левелери “ и “ дигери “ в Английската буржоазна революция /1640 -1649/ - начало на социалнополитическия нонконформизъм в “третото съсловие”. “Република Океания” на Джеймс Харингтън и идеята за политическото равенство. Френското просвещение като идеологическа предпоставка на модерната демокрация. Волтер, Русо, Монтескьо като “ бащи “ на демокрацията.“ Английски “, “ френски “, “ американски “ път в демократическата реализация. Джексън, Гизо, Дизраели – реформационни проекти за разпространение на демокрацията. Появата на социалдемократически партии през втората половина на XIX век като ускорение и резерви спрямо демокрацията. Републиката като институционен модел на представителната демокрация. Възход и компрометиране на парламентарното управление от Конвента до Първата световна война.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите представят по 1 курсова работа по темите от курса.

СРАВНИТЕЛНА ИСТОРИЯ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0у

Език на преподаване: български

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра: „История”, Правно-исторически факултет

Анотация:

Дисциплината се занимава с анализ на историческите явления и процеси и тяхното съвременно наследство. Изучава произходът на “голямото разделение” – Изток – Запад след XVIII век в европейската история и култура. Изследва конкретните прояви на националистическия феномен в контекста на общоевропейската история и индивидуалните общности. Разглежда “Балканизацията” и интеграцията в европейската история, а също така войните през XVII – XX век и свързаните с тях демографски промени.

Съдържание на учебната дисциплина:

Селското стопанство в Западна Европа през XVII-XVIII век. Промисленост и търговия в Западна и Централна Европа през първата половина на XVIII век. Религия и църква в Западна Европа през XVII-XVIII век. Европейското общество 1780 – 1914. Революции и реформи през модерната епоха в европейската и световната история. Модерният национализъм - общи характеристики и варианти в Западна и Източна Европа. Интелектуалците в Европа през XIX век. Човешките загуби по време на войните през XVII – XX век.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по Сравнителна история се осъществява чрез лекционен курс. По време на обучението студентите представят по 1 курсова работа по темите от курса.

СЪПРОТИВАТА СРЕЩУ СЪВЕТСКАТА СИСТЕМА В ИЗТОЧНА ЕВРОПА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: Изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектор:

доц. д-р Диана Велева Иванова, катедра „История”

E-mail: velevad@swu.bg

Анотация

Лекционният курс запознава студентите със същността на съветската политическа и икономическа система, наложена на държавите от Източна Европа след Втората световна война, и с опитите за съпротива срещу тази система, предприети от източноевропейците. Разграничават се периодите на „народна демокрация” и на еднопартийното комунистическо управление, като се акцентира върху опитите за национална еманципация, за отхвърляне или реформиране на системата на държавния социализъм – Берлинското въстание от 1953 г., Познанските събития от юни 1956 г., Унгарската революция от октомври 1956 г., Пражката пролет от 1968 г., протестите в Полша през 70-те години и създаването и дейността на профсъюза „Солидарност” през 80-те години на XX век. Курсът запознава студентите с дейността на бележити политици и интелектуалци, предвижда работа с широк набор от статии, документи, фотографски и видео материали, използват се мултимедийни презентации.

Съдържание на учебната дисциплина

Преглед на историографията и на основните документи за съпротивата срещу съветската система в Източна Европа. „Народната демокрация” в Източна Европа. Налагане на съветската политическа и икономическа система в Източна Европа. Възможностите за промяна след смъртта на Сталин. Повратната 1956 г. „Пражката пролет” от 1968 г. – последният опит за демократизиране на социалистическата система. Протестите в Полша в края на 60-те и началото на 70-те години на XX век. Дисидентското движение в Източна Европа. Създаване и дейност на профсъюза „Солидарност” в Полша Дисидентската култура в Източна Европа.

Технология на обучението и оценяване

Основната форма на обучение са лекциите. За самостоятелна работа се възлага изготвянето на теоретични разработки. Окончателната оценка се формира на база оценката от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1:1.

ЯПОНИЯ ПРЕЗ XX ВЕК

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 2л+0су

Език на преподаване: български

Форма за проверка на знанията: Изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектор:

доц. д-р Диана Велева Иванова, катедра „История”

E-mail: velevad@swu.bg

Анотация

Курсът запознава студентите с развитието на една от най-значимите далекоизточни държави, оказвали влияние не само върху регионалните, но и върху протичащите в световен мащаб исторически процеси през миналия век. За по-доброто въвеждане в проблематиката лекционният курс започва от началото на епохата *Мейджи* през 60-те години на XIX век, когато се извършва консолидирането на

възстановената императорска власт и започва модернизацията на държавата. В хронологическа последователност са разгледани основните периоди от развитието на страната, като се акцентира върху ролята и мястото на Япония в международните отношения, „икономическото чудо” през 60-те и 70-те години на миналия век, икономическата криза през 90-те години. Специално внимание се обръща на традиционната японска култура. За по-доброто осмисляне на събитията и като илюстрация на разглежданите теми се използват снимков материал, учебни филми и компютърни презентации.

Съдържание на учебната дисциплина

Периодът *Мейджи* в Япония (1868-1912 г.). Япония в периода *Тайшо* (1912-1926 г.). Япония между двете световни войни. Япония по време на Втората световна война. Япония по време на окупацията 1945-1951 г. Японското „икономическо чудо”. Япония през 80-те години на XX век. Япония в годините *Хейсей* (*Постигане на пълен мир*). Управлението на император Акихито. Япония в края на XX и началото на XXI век. Традиционната японска култура – стремеж към хармония. Култура и образование в Япония през втората половина на XX век.

Технология на обучението и оценяване

Основната форма на обучение са лекциите. За самостоятелна работа се възлага изготвянето на теоретични разработки. Окончателната оценка се формира на база оценката от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1:1.